

sk0066 barátsági szerződés - ünnepség moszkvában /1.rész/
 sk0067 barátsági szerződés - ünnepség moszkvában /2.rész/
 sk0068 latin-amerika
 sk0069 rövid hírek
 maszkat: waldheim maszkatban
 kinshasa: kormányátalakítás
 washington: reagan kanadába készül
 berlin: kitüntetés
 moszkva: kozmosz 1246
 sk0070 Lázár-látogatás - bolgár kormány
 sk0071 marjai józsef varsóban
 sk0072 the times - új főszerkesztő
 sk0073 brit bányászstrájk
 sk0074 thorn - eagleburger /lásd: mtik1042/43/
 sk0075 calvo sotelo /1.rész/
 sk0076 a szerkesztőségek figyelmébe!!!
 kieg.mtik2003 sz. hírünkhöz
 sk0077 calvo sotelo /2.rész/
 sk0078 vörös brigádok
 sk0079 rövid hírek
 varsó: jaruzelski
 stockholm: svéd ujságírók
 sk0080 irán - irak - 2.
 sk0081 kadhafi - szudán
 sk0082 lódzi megállapodás
 sk0083 dél-afrikai atomrobbantás
 sk0084 reagan - gazdaság
 sk0085 genscher kairóban

fe bj

21.48 180281 1433

-.-

sk0092 4 800 mtik2028

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0086-sk0092-ig

sk0086 temp pb ülése /1.rész/
 sk0087 temp pb ülése /2.rész/
 sk0088 brit bányászok 2.
 sk0089 tartalomjegyzék 1.
 sk0090 tartalomjegyzék 2.
 sk0091 tartalomjegyzék 3.
 sk0092 tartalomjegyzék 4.

fe/bj készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: németh gyula, barabás miklós, bochkor j.

- v e g e -

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 19.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 19. /mti/

hága: eagleburger tárgyalásai

bagdad: olof palme közvetítési kísérlete

kairó: genscher látogatása

london: a brit bányászstrájk fejleményei

sg ng

06.49 190281 0222

Nuu

4.10

-.-

sk0002 4 230 mtik1002

reagan - kongresszusi beszéd /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 19. /mti/ - reagan amerikai elnök szerdán este ismertette a republikánus kormány „amerika gazdasági felépülésére”, készített tervezetét a törvényhozás két háza előtt. a tervezet előírja az összes szövetségi kiadások megnyirbálását - a katonai költségvetés kivételével.

az utóbbi az 1982-es költségvetési évben 7,2 százalékkal növekszik carter előterjesztéséhez képest, és 1984-re eléri a 250 milliárd dollárt. reagan azzal próbálta ellensúlyozni a fegyverkezési kiadások növelésének e különleges prioritását, hogy a fegyverzetkorlátozás mellett „elkötelezettségéről”, beszélt.

az elnök bevezetőben megismételte az amerikai gazdaság „botránys”, helyzetét jellemző adatokat a kétszámjegyű inflációról, a 20 százalék körüli kölcsön-kamatlábakról, a fenyegető aranyu munkanélküliségről, és elismerte: „nincs többé remény arra, hogy a dolgok jobbra fordulnak, nacsak nem erőszakoljuk ki a változást.”

reagan négyponos terve a szövetségi kiadások csökkentésére, az egyéni és a korporációs jövedelmek megadóztatásának mérséklésére, az állami szabályozás enyhítésére és az ország pénzügyi háztartásának rendbehozására épül. pénzügyi rendezésen az elnök azt érti, hogy a pénzforgalmat szabályozó független federal reserve board - a szövetségi tartalékalap - a magas kamatlábak megszüntetésével hozzájárul a gazdasági élet élénkítéséhez.

reagan költségvetés-csökkentési javaslata 1982-ben 41,4 milliárd dollár kihatású lenne. a tervezet az elnök szerint „nem érinti”, az igazán rászorulóknak szociális segélyét és a társadalombiztosítást. az általa idézett adatokból azonban kitűnt, hogy a program rejtett csapdák sorozatát foglalja magában, elsősorban az amerikai társadalom kisebb jövedelmű rétegei számára. /folyt./

br/so ng

07.05 190281 1880

Nm 9.32

..

sk0003 4 230 mtik1003

reagan - kongresszusi beszéd /2. rész/

megszüntetik az évi 1,8 milliárd értékű ételmisszersegélyt a legszegényebb amerikai családoknak. felszámolják a 3,5 milliárdos szakmunkásképző programot. csökkentik az iskolai étkeztetéshez nyújtott támogatást, lelassulnak az állami erőből folyó ut- és hidépítkezések, 85 millió dolláros állami támogatástól fosztják meg a művészeket, megszüntetik a városfejlesztési alapok, a városi közlekedés, a vasuti és a légitársaságok, valamint a posta központi támogatását, ami minden bizonnyal a közlekedési és a postai díjak azonnali növelését vonja maga után.

a korábban tervezettnél kevesebb pénz jut majd az amerikai űrkutatási programnak, és teljesen felszámolják a szintetikus fűtőanyagok kutatási programját. nagy összeget remél megtakarítani a kormány a szövetségi bürokrácia létszámának és intézményeinek csökkentésével.

a „gazdasági felépülés”, programjának másik fontos összetevője - a reagan-kormány által elfogadott „termelés-oldali gazdálkodás”, elméletének megfelelően - az adók csökkentése, és ezzel az üzleti tevékenység, a beruházás és a termelés élénkítése. a republikánus kormányzat teljes egészében magáévá tette a kemp-roth féle törvényjavaslatban foglalt 30 százalékos adócsökkentési tervet, amelynek a korporációkra vonatkozó előírásait visszamenőleg január 1-től, a magánjövedelmek megadóztatásának lelassítására vonatkozó részét július 1-től három év alatt valósítják meg. e bonyolult tervezet egyik legfontosabb célja az, hogy három év alatt mintegy 45 milliárd dollár beruházási tőkét adjon a monopóliumoknak.

a kormány közzéadta a kongresszus elé terjesztett részletes javaslatban „kiszámították”, hogy a költségvetés és az adók párhuzamos csökkentésének hatására a jelenleg csaknem stagnáló amerikai gazdaság 1984-re 20 százalékos növekedést ér el, és hasonló „spontán”, fejlődés útján a következő négy évben 13 millió új munkaalkatom „teremtődik”. /folyt./

br/do ng

07.19 190281 1971

Nm 9.30

..

sk0004 4 230 mtik1004

reagan - kongresszusi beszéd /3. rész/

reagan állást foglalt „a lehető legalacsonyabb költségek melletti leghatékonyabb védelem,„ mellett, és nem is tagadta, hogy a katonai kiadásokat a kormány különleges prioritásként kezeli. igazolásképp az elnök a szovjetunió honvédelmi erőfeszítéseire hivatkozott, amelyek a republikánusok által elfogadott számítások szerint az utóbbi években állítólag meghaladták az amerikai kiadásokat.

„elkötelezettek maradunk a tárgyalások útján való fegyverzetkorlátozás céljaihoz,„ - jelentette ki reagan, és „realisztikus, kiegyensúlyozott, ellenőrizhető egyezmények,„ mellett foglalt állást. megfogalmazása ezuttal eltért a korábbiaktól, amikor hangsúlyozottan a fegyverzet csökkentéséről beszélt, szembeállítva ezt a fogalmat a salt-szerződésekkel. az erő pozíciójából folytatandó tárgyalások eddigieknél tartózkodóbb stílusú kifejtését azzal egészítette ki, hogy az egyesült államoknak, miközben tárgyal, biztonságát „teljes mértékben védelmeznie kell egy kiegyensúlyozott és realisztikus védelmi programmal,„

programja harmadik pontjának, a szövetségi szabályozás enyhítésének végrehajtására reagan különleges munkacsoportot alakít, amelyet george bush elnök irányít majd. végül a negyedik pont keretében együttműködésre szólította fel a federal reserve board-ot a gazdasági rehabilitációs terv végrehajtásában, amelynek végső célját így fogalmazta meg: „ismét versenyképessé tenni amerikát a világpiacon,„

reagant, aki félórás beszédében csak a tervezet vázát adta elő, és annak egyelőre csak remélt előnyeit igyekezett kidomborítani, a szenátus és a képviselőház tagjai egyértelműen jóindulatu fogadtatásban részesítették. a beszédet követő rádió- és televíziós kommentárok azonban egyöntetűen utaltak arra, hogy e fogadtatás csupán az amerikai törvényhozók tettvágyát fejezte ki egy valóban súlyos gazdasági helyzetben. /folyt./

br/so ng

07.26 190281 1920

Nm g. 30

--

sk0005 4 230 mtik1005

reagan - kongresszusi beszéd /4. rész/

a képviselők és a szenátorok egy része, köztük republikánusok is, várhatóan erélyesen megkérdőjelezi a kormány néhány antiszociális „takarékosági programját,„ amennyiben reagannek nem sikerül megnyernie az első csatát és rábírnia a törvényhozókat, hogy „csomagtervként,„ azaz egyidejűleg hagyják jóvá az egész programot, ez azt jelenti, hogy a négyponos terv hosszú hónapokig lesz még az amerikai belpolitikai csatározások központi témája. megvalósításának eredménye, illetve eredménytelensége pedig az egész republikánus kormányzat jövőjére meghatározó hatással lehet.

br/so ng

07.29 190281 0644

--

sk0006 4 230 mtik1006

szovjetunió - afganisztán

moszkva, 1981. február 19. /taszz/ - a szovjet-afgán szerződés az októberi szocialista forradalom által meghirdetett újfajta nemzetközi kapcsolatok gyakorlati kifejeződése volt - írja csütörtöki számában a pravda abból az alkalomból, hogy 60 éve, 1921. február 28-án írták alá a szovjet-afgán szerződést.

napjainkban - folytatja a lap - a szovjetunió segít afganisztán népének abban a harcban, amelyet az az új társadalom felépítéséért, az áprilisi forradalom vívmányainak megőrzéséért, az ország függetlenségéért és szuverenitásáért, valamint a külső beavatkozás ellen folytat.

a baráti szolidaritás elvei határozták meg a szovjetunió állásfoglalását a forradalmi afganisztánnak nyújtott internacionalista segítségnyújtás kérdésében - mutat rá a pravda, majd befejezésül hangsúlyozza: ennek a segítségnyújtásnak olyan szerződéses alapja volt, amely a régmúlt hagyományaira támaszkodott.

vi mj

07.33 190281 0956

Nm g. 30

--

sk0007 4 230 mtik1007

talajvizsgálat talajminta nélkül

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - a maga nemében egyedülálló, nagy tudományos jelentőségű kísérletet hajtottak végre a vernadszkijról elnevezett moszkvai geokémiai és analitikai kémiai intézet kutatói: talajminta nélkül, pusztán elméleti úton meghatározták a vénusz talajának összetételét, és megvizsgálták sajátosságait.

mint a moszkovszkaja pravda című lap írja, az intézet munkatársai vizsgálatukat a vénuszra vonatkozó korábbi kutatások során szerzett információk összegyűjtésével kezdték. a csillagászati megfigyelések és a különböző mesterséges égítésekkel, köztük a venyera-9 és venyera-10 szovjet űrállomásokkal végzett vizsgálatok az utóbbi években már igen sok adatot szolgáltatottak az esthajnalcsillag légköréről, felhőzetéről és egyéb jellemzőiről. ezeknek az adatoknak a felhasználásával a vernadszkij intézet kutatói összeállítottak egy számítógépes programot, amellyel megkapták a vénusz talajában legnagyobb valószínűséggel előforduló több mint 20 ásvány nevét, valamint ezek egymáshoz viszonyított mennyiségi arányát.

a tudósok által kapott eredmény - bármilyen nagy is a valószínűsége - csupán hipotézis, hiszen a világűrben mindig számítani lehet váratlan, a földi ismeretek alapján elképzelhetetlennek tartott anyagszerkezetekre. ennek ellenére rendkívül nagy tudományos jelentőséggel bír, mivel ismeretében új szempontok alapján lehet tovább folytatni a vénusz, a világűr kutatását.

it/so mj

07.47 190 281 1480

-.-

sk0008 4 300 mtik1008

japán - katonai bázisok /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. február 19. /mti/ - a japán kormány bünvádi eljárást indított a fegyverexport tilalmát megsértő kereskedőházak és acélipari cégek ellen, de eltűri, hogy egyes vállalatok részt vegyenek külföldi katonai támaszpontok építésében. e felelős

Nm 9. 8

álláspont miatt továbbra sem csillapodik a parlamentben kirobbant fegyverkereskedelmi és alkotmánymódosítási vita. szuzuki zenko kabinetje a sajtó teleplezéseinek hatására kénytelen volt átadni a vádhatóságnak a dél-koreába irányuló titkos fegyverszállítások ügyét. a külkereskedelmi és ipari minisztérium vizsgálata, amelyet az ellenzék követelt, összesen hét japán cég esetében állapított meg törvénysértést.

a baloldali pártok és a buddhista párt azonban ragaszkodnak ahhoz, hogy minősítsék törvénybe ütközőnek azt is, ha egy cég külföldi támaszpont építésében részt vállal. a buddhista komo párt képviselői bizonyítékokat tártak fel arra vonatkozóan, hogy japán cégek egyáltalán nem a békét szolgáló tevékenységet folytatnak több országban. az osakai kenszecu vállalat malaysiában hadikikötőt épít, a tokiói penta-ocean cég bővíti az egyesült államok indiai-óceáni támaszpontja, a diego garcia szigeti flottabázis repülőtereit, és kiegészítő munkálatokat végez a fülöp-szigeti amerikai bázison, subic bayben is.

nagy meglepetésre a kormány szóvivője nem ítélte el e kétes ügyleteket, sőt, hivatalosan bejelentette: az említett katonai együttműködésen kívül japán vállalatok kötelezettségeiknek tesznek eleget akkor is, amikor katonai létesítmények építésébe kezdenek szerződéses alapon kувaitban, szaúd-arábiában, bruneiben, valamint a csendes-óceáni guam, ponape és truk szigeteken. az utóbbi három amerikai birtok, illetve gyámsági terület. /folyt./

fn/zsa mp ng

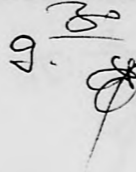
07.48 190 281 1833

-.-

sk0009 4 300 mtik1009

japán - katonai bázisok /2. rész/

ilyen körülmények között lendülhetett ismét támadásba a kormányzó liberális demokrata párt szélsőjobboldala, hogy megint követelje a hadviselést tiltó japán alkotmány módosítását a haderőfejlesztés növelése céljából. okuno szeiszuke igazság-miniszternek és nakagava icirónak, a műszaki-tudományos hivatal vezérigazgatójának újabb kirohanásai azonban annyira zavarba hozták szuzuki zenko kormányfőt, hogy jobbnak látta a nyilvánosság előtt meginteni az „izgága” elemeket. miután az ellenzék számonkérte a kabinet álláspontját az alkotmány megtartását illetően, a miniszterelnök kijelentette: az ldp „egyelőre”, nem óhajtja módosítani az alaptörvényt, és akinek ez nem tetszik, távozhat a

Nm 9. 8

kabinetből. mindemellett megint átdását adta minisztereinek az alkotmányt „magánvéleményként”, bíráló megnyilatkozásaira, és elutasította a szélsőséges kormánytagok lemondatását követelő szocialista interpellációkat.

fn/zsa mp ng

07.51 190281 0982

-. -

sk0010 4 230 mtik1010

napszél és magnetoszféra

moszkva, 1981. február 19. /taszsz/ - a napszél és a földi magnetoszféra kölcsönhatásáról szolgáltatott új adatokat a múlt év december 25-én pályára bocsátott prognóz-8 szovjet automatikus űrállomás.

a prognóz-8 utjának célja a naptvékenység vizsgálata, valamint annak felmérése, hogy a napszél milyen hatást fejt ki a bolygóközi térre és a föld mágneses burkára. a nemzetközi űrkutatási együttműködés keretében a szonda fedélzetén szovjet, lengyel, csehszlovák és svéd műszereket helyeztek el. a prognóz-8 jelentős adatokat juttatott el a földre a mágneses burk szerkezetéről.

napkitörések idején a nap nagyenergiájú részecskék tömegét veti ki magából. ezek a nagy áthatóképeségű részecskék bejutnak a föld magnetoszférájába és nem kizárt, hogy az űrhajók belsőjébe is. így a prognóz-8 által szolgáltatott adatok az űrhajók sugárzásvédelmi problémáinak megoldását segítik elő.

az elmúlt kilenc év alatt, az első prognóz-típusú űrállomás utnak indítása óta, nagymennyiségű adatot sikerült beszerezni a nap állapotáról és a föld mágneses teréről. ezek segítségével pontosabban jelezhető előre a „ kozmikus időjárás, „ ami igen fontos a különböző űreszközök legkedvezőbb pályára bocsátási időpontjának meghatározásához.

vi mj

07.56 190281 1295

Nww

10.20

-. -

sk0011 4 300 mtik1011

egyesült államok — irán

washington, 1981. február 19. /dpa/ - a reagan-kormány tartani fogja magát az előző kormány és irán között megkötött egyezményhez a tuszok szabadon bocsátásáról, ez azonban nem tekinthető mérvadónak a jövőre nézve: az egyesült államok „ gyors és hatásos büntetéssel, „ fog válaszolni a teheráni tusz szedéséhez hasonló, „ államilag támogatott terrorcselekményekre, „ - jelentette ki szerdán az amerikai külügyminisztérium szóvivője.

egyidejűleg elmondotta: a jelenlegi kormányzat nem tárgyalna iránnal a tuszok szabadon bocsátásáról, hivatalba lépésekor azonban már kész tények előtt állt. az egyezmény hosszas és alapos tanulmányozása után arra a döntésre jutott, hogy elfogadása és pontjainak szigorú betartása nyújtja a kérdés legbiztosabb megoldását, tekintetbe véve az amerikai érdekeket a perzsa-öbölben és a világ más részein.

az egyezményt, amely „ az elnöki hatalom törvényes gyakorlásának, „ eredménye, a bíróság megtámadhatja, és „ a végrehajó hatalom természetesen tiszteletben tartja döntését, „ ha a legfelsőbb bíróság elveti az egyezmény feltételeit, az amerikai bankokban maradt 2,2-3 milliárd dollárt esetleg felosztják a felperesek között.

a szóvivő szerint irán nem huzott hasznót az egyezményből: a reagan-kormányzat hivatalba lépése előtt „ időzavarba kerrülve, „ kénytelen volt elfogadni a feltételeket, amelyek tulajdonképpen csak a korábbi helyzetet állították vissza.

to mp ng

08.14 190281 1465

-. -

sk0012 4 230 mtik1012

jesus faria - sajtókonferencia moszkvában

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - sajtókonferenciát tartott moszkvában jesus faria, a venezuelai kommunista párt főtitkára, aki a párt küldöttségét vezeti az szkp hétfőn kezdődő xxvi. kongresszusán. kérdésekre válaszolva szólt azokról a kísérletekről is, amelyekkel most az egyesült államok meg akarja akadályozni latin-amerikában a nemzeti-felszabadító, demokratikus mozgalmak

Nww

10.20

előretörését, a latin-amerikai népek társadalmi és gazdasági felszabadulását.

Jesus Faria provokációnak nevezte ezeket a manővereket, és élesen elítélte az egyesült államok beavatkozását a latin-amerikai országok belügyeibe. Ugyancsak elítélte az új amerikai kormány a feszültség növelésére, a háborús pszichózis fokozására irányuló próbálkozásait. Mint mondotta, ezek a kísérletek azt a célt szolgálják, hogy eltereljék az amerikai és a nemzetközi közvélemény figyelmét az egyesült államok súlyos belső problémáiról, az inflációról, a munkanélküliségről, a társadalmi feszültségről.

A venezuelai kp főtitkára sajtókonferenciáján méltatta az szkp küszöbön álló xxvi. kongresszusának jelentőségét. hangsúlyozta: a két pártot immár több mint fél évszázada szoros, elvtársi barátság fűzi össze. az szkp kongresszusa nemcsak a szovjet kommunisták, a szovjet nép életének nagy eseménye lesz, hanem egyuttal világraszóló fontosságú nemzetközi esemény is - mondotta Jesus Faria, aki sok sikert kívánt a szovjet embereknek az szkp által megjelölt nagyszabású feladatok megoldásához.

ki/zsa mj ng

08.17 190281 1545

.-.

sk0013 4 230 mtik1013

afganisztán - nőmozgalom /1. rész/

Patak Károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

Kabul, 1981. február 19. /mti/ - a karmal-kormány egyik első ígérete a demokratizmus megszilárdítása, és ebből a célból a tömegszervezetek kiépítése volt. ezek közé az új tömegszervezetek közé tartozik és kulcsszerepet tölt be az afganisztáni demokratikus nőszövetség, amely tavaly novemberben tartotta alapító kongresszusát. a kabuli székházban dolgozó aktivisták bonyolult feladatot végeznek: a feudális elmaradottság kulturális és társadalmi jogfosztottságából a 16 milliós lakosság felét kell kiemelniük.

A női emancipációról, a nőmozgalom első eredményeiről kérdezte az mti kiküldött tudósítója Karima Kestmandot, a szervezet főtitkárát. „voltak, akik előttünk nagyot, tulságosan nagyot akartak lépni - mondja Kestmand asszony. - a női lakosság 98 százalékos írástudatlanságát azonban nem lehet egyik hétről a másikra

Nm

10.20

felszámolni. tekintetbe kell vennünk a hagyományokat, a vallásos érzelmet, amely a nemek elkülönítéséhez vezetett. nem erőszakkal és sietősen, hanem lassan, megfontoltan, az emberek meggyőzésével kell eljárunk.,,

Karima Kestmand mindenekeelőtt a nőmozgalom szervezeti felépítéséről ad magyarázatot: „kétezer nőküldött vett részt - mondja - a novemberi kongresszuson. Ők voltak szövetségünk előőrse, bár a daud-kormány megdöntése utáni időkben pártunk mindkét szárnyának: a khalknak és a parcsannak is megvolt a saját nőszervezete. megalakítottuk az afganisztáni demokratikus nőszövetség központi bizottságát, megalakultak a városi és a tartományi bizottságok, s ezeknek a különböző albizottságai.,, /folyt./

pk/so mj ng

08.25 190281 1667

.-.

sk0014 4 230 mtik1014

afganisztán - nőmozgalom /2. rész/

„nem is olyan nagyon régen engedélyezték, hogy afganisztánban a nők egyáltalán munkába állhassanak. viszonylag most is csak kevés női munkavállalónk van az országban. egyrészt rajtuk keresztül, másrészt a háziasszonyok számára alakított egyletek révén igyekszünk terjeszteni a nők között a világosságot. itt ugyanis a nőmozgalom szervezése egyben szociálpolitikai küldetés is. a munkásnőket - és ahol lehet: a háziasszonyokat - írni-olvasni tanítjuk, természetesen ügyelve arra, hogy az itt meggyökeresedett szokásoknak ne vétsünk, és tanítóik is nők legyenek. az egyletekben az asszonyok háziipart, főzést, higiénit, varrást is tanulhatnak.,,

„egy letűnt időszakban, amelyre nem emlékszünk vissza szívesen, hiszen a férjemet együtt mi is a törvénytelen ségek áldozatai voltunk, az oktatásba erőszakkal verbuválták a nőket, és volt hely, ahol az erőszakra erőszakkal válaszoltak. a nők persze kibuvókat kerestek: hol hagyjam a gyermekemet? - kérdezték. ezt most megpróbáljuk orvosolni. ingyenes napközi otthonok, bölcsődék hálózatának kiépítésébe fogtunk, hogy az oktatásban résztvevő vagy munkába álló nőnek legyen hol hagynia kicsinyét.,, Karima Kestmand hangsúlyozza: „a kezdet kezdetén vagyunk mindennek, de már az idej költségtetés is csak kabulban négy gyermekintézmény fölépítését tűzte ki célul.,,

Nm

10.20

s a „csádor,, az oly sok afgán nőt talpig beburkoló tepel?

„sok asszony csádorban jön a nőszervezeti egyletekbe, és amint belép, már meg is szabadul tőle. ezt képletesen is lehet érteni. a régi szokásoktól a gazdasági fölemelkedés mentesít majd egykor bennünket. addig is tiszteletben tartjuk mindenkinek az érzékenységét, megszokásait, meggyőződését.,,

pk/zsa mj ng

08.34 190281 1754

..

sk0015 4 230 mtik1015

rövid hírek

carrington

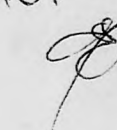
Lagos, 1981. február 19. /afp/ - Lord Carrington brit külügyminiszter, aki három napos hivatalos látogatáson tartózkodik a nigériai szövetségi köztársaságban, szerdán Lagosban nigériai kollégájával, Ishaya Auduval tárgyalt. a két külügyminiszter eszmecserejének középpontjában a nigériai-brit kapcsolatok áttekintésén kívül az afrikai országok problémái, az észak-dél párbeszéd kérdései álltak.

kinai turizmus

peking, 1981. február 19. /uj kina/ - 1980-ban mintegy 5,7 millió külföldi és külföldön - főként hongkongban és macaun - élő kínai érkezett kínába magán-, illetve rokon látogatásra, üzleti célból, valamint a különböző turista programok keretében. ezáltal az előző évhez képest 1,49 millióval nőtt a kínába látogatók száma.

kardiológiai központ

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - szerdán átadták a szovjetunió orvostudományi akadémiaja országos kardiológiai tudományos központjának első épületeit. először az ugynevezett elméleti tömb - az elméleti kutatási osztályok, a műszaki és a gazdasági épületek és az állatkísérleti laboratóriumok - kezdi meg működését, és a következő hónapokban folyamatosan átadják a többi épületet is. a kommunista szombatokon összegyűlt pénzalapból létrehozott központ a szovjetunió egyik legnagyobb tudományos intézménye lesz.

Nuu
10.10

dohányzás-szívinfarktus-vérvizsgálat

boston, 1981. február 19. /afp/ - egészen egyszerű vérvizsgálati módszert dolgozott ki egy francia kutatóintézet a dohányosok szívinfarktus-veszélyeztetettségi fokának megállapítására. a kutatóintézet munkatársai 7200 párizs-környéki munkás megvizsgálása után arra a következtetésre jutottak, hogy azoknál a felnőtt férfiaknál, akik tüdőre szívják a dohányfüstöt, a szívinfarktus veszélye arányosan növekszik a fehérvérsejtek számának gyarapodásával. az intézet egyik munkatársa szerint azok a dohányosok, akiknek négyzetcentiméterenként 9000 fehérvérsejtnél több van a vérében, négyszer annyira halandóak, mint 7-7000 fehérvérsejttel rendelkező társaik.

ur-it-vi mj ng

08.42 190281 2064

..

sk0016 4 230 mtik1016

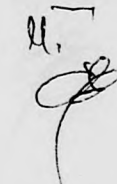
sakaa - interju /1. rész/

rákos györgy, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

jeruzsálem, 1981. február 19. /mti/ - az egyiptomi elnök javaslata egy „palesztin emigráns kormány,, felállítására nem egyebet céloz, mint a palesztin nemzeti harc elfojtását, vagy legalább is a camp david-i mederbe való terelését - jelentette ki bassam al-sakaa, nablus polgármestere az mti kiküldött tudósítójának adott interjújában.

az izraeli megszállás alatt álló ciszjordánia „fővárosának,, vezetője a palesztin ügy megsemmisítésére irányuló újabb kísérletnek nevezte szadat elnök minap bejelentett elgondolását, miszerint emigráns kormányt kellene felállítani a palesztinai felszabadítási szervezet és a megszállt területek választott képviselőinek részvételével. a polgármester emlékeztetett arra, hogy a pfsz a most felmelegített ötletet korábban már elutasította. szadat a palesztin ellenállási mozgalom megosztását célzó javaslatával sakaa szerint az amerikai imperializmusnak és szövetségeseinek, izraelnek tett újabb szolgálatot.

igen borulatóan nyilatkozott a polgármester arra a kérdésre, vajon a palesztin ügyet, a megszállt területek problémáját illetően milyen változásra számít az izraeli munkapárt parlamenti választási győzelme esetén. „a jelenleg kormányzó tikud-tömb elnyomó

Nuu
11.

politikája a korábbi munkapárti politika egyenes folytatása - mondta -, és peresz ellenzékben lévő pártja változatlanul tartja magát mindannak megtagadásához, amit a megszállt területek lakossága követel: nem ismeri el a palesztin nemzeti jogokat, sem a pfsz-t, nem kívánja felszámolni az arab területeken létesített zsidó településeket, sem izrael katonai jelenlétét, ragaszkodik jeruzsálem annektálásához.,,

az ugynevezett „jordániai megoldás,, - pereszék elgondolása - esélyeit firtató kérdésről sakaa kijelentette: „a palesztinok ragaszkodnak nemzeti egységükhöz és a palesztinai felszabadítási szervezet vezető szerepéhez.,, a helyzetet súlyosbitja - tette hozzá -, hogy a munkapárt a palesztin és a jordániai visszautasítás ellenére kitart a „jordániai megoldás,, mellett, amely lényegét tekintve nem sokban különbözik a camp david-i egyezményekben előirányzott „autonómiától.,, az eltérés mindössze annyi, hogy pereszék a jordániai szuverenitás helyreállításával akarják elejét venni a palesztin önállóságnak. /folyt./

ng/zsa mj ng

09.01 190281 2361

..

sk0017 4 230 mtik1017

sakaa-interju /2. rész/

a palesztin polgármester elmondta, hogy az elfoglalt arab földek végleges beolvasztása céljával az izraeli kormányzat katonai törvénykezést vezetett be a területeken, zsidó településeket létesít, hogy megváltoztassa a körzet demográfiai képét, kisajátítja ciszjordánia gazdasági erőforrásait, és az ugynevezett „biztonsági intézkedések,, keretében bebörtönzi a palesztin hazafiakat, polgármestereket toloncoltat ki szülőföldjükről. e lépések egyike volt a több választott palesztin vezető ellen tavaly elkövetett merényletsorozat is - mondott sakaa, aki júniusban egy pokolgépes merénylet következtében mindkét lábát elvesztette.

a palesztin probléma megoldásának útjáról szólva a nablusi polgármester végezetül kijelentette: a pfsz mellett vagyunk, és támogatjuk a szervezet államalapítási törekvéseit.

ng/zsa mj ng

09.04 190281 0869

Nuu

ll.
P

..

sk0018 4 300 mtik1018

brit bányászok /1. rész/

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 19. /mti/ - a brit konzervatív kormány látványosan meghátrált a kibontakozó bányászsztrájkkal szemben, és visszavonta a gyorsított bányabezárási tervet. a szerda esti válságtanácskozáson david howell energiagazdálkodási miniszter közölte a szakszervezet elnökével, hogy a kormány lemond a 23 kijelölt bánya ideai bezárásáról, és lényegesen felemelik a szénbányászat támogatására fordított keretet. az országos szénhivatal új ütemtervet készíthet a kimerülőben lévő vágatok bezárására, amely sokkal fokozatosabb lesz, és önkéntes nyugdíjazásokkal, természetes lemorzsolódással fog végbemenni, a szakszervezettel egyetértésben. a jövő héten foglalkoznak a szénbehozatal csökkentésével is.

a szakszervezetek ádáz ellenségeként hatalomra került thatcher-kormány a bányászokkal kapcsolatban teljesen elszámította magát, és első megalázó vereségét szenvedte el a szervezett dolgozóktól. nem kétséges, hogy az ország nagy részén futótűzként terjedő munkabeszüntetések készítették meghátrálásra, mert felrémlett előtte a bukással fenyegető kemény összecsapás veszélye. joe gormley, a bányász szakszervezet elnöke a tanácskozás után kijelentette, hogy ezek után a sztrájk elutasítását javasolja a végrehajtó bizottságnak. a bányászok azonban olyan elkeseredettek és gyanakvóak a kormány szándékait illetően, hogy erősen kérdéses, mennyi idő alatt sikerül leállítani a már elindult sztrájkhullámot.

a walesi bányászok szakszervezetének vezetője bejelentette: csak a szakszervezeti vezetők tanácskozása után döntenek el, felveszik-e ismét a munkát. a kenti bányászok megfelelő biztosítékokat kérnek, és a yorkshire-iek sem döntöttek még. a bányászszakszervezet végrehajtó bizottsága csütörtökön ül össze, hogy megvitassa a helyzetet.

sir derek ezra, a kormány által irányított országos szén-tanács elnöke szerint a brit kormány meghátrálásával elismerte a ország súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetét, és arra kényszerült, hogy módosítsa a szigorú takarékoságon alapuló pénzpolitikáját. megfigyelők felhívják a figyelmet, hogy thatcher asszony első ízben hajolt meg a munkások követeléseit előtt. emlékeztetnek arra is, hogy heath konzervatív kormányát 1974-ben éppen az akkori országos bányászsztrájk buktatta meg. /folyt./

lb-lp/zsa mp ng

09.24 190281 2352

Nuu

ll.
P

..

sk0019 4 300 mtik1019

brit bányászok /2. rész/

anglia két-háromszáz évre elegendő szénkészletekkel rendelkezik, mégis az át nem gondolt energiapolitika következtében az elmúlt husz év alatt harmadára zsugorodott a szénbányászat és a bányászok száma. a bányászat elhanyagolása oda vezetett, hogy az angol szén drágának bizonyult más országok erősen támogatott széntermelésével szemben, és amikor az olajválság nyomán újra emelkedni kezdett a szénigény, anglia importálni kényszerült, még nehezebb helyzetbe hozva saját bányászatát. a kormány a bányászoktól elszenvedett vereség után most várhatólag kénytelen lesz felülvizsgálni energiapolitikáját, és sokkal nagyobb beruházásokkal fejleszteni a széntermelést.

a szakszervezeti vezetők „a józan ész győzelmének”, minősítették a kormány gyors megfutamodását, a konzervatív párt jobbszárnya viszont csalódott, a tory sajtó egyöntetűen súlyos politikai baklövésről és vereségről ír.

a bányászok nagy győzelme új erőt és elszántságot kölcsönöz több más szakmának is. a vízügyi dolgozók országos szavazása ugyanezekben a napokban veti el a hatóságok bérájánlatát, és itt is sztrájk van kilátásban.

lb/zsa mp ng

09.28 190281 1165

-.-

sk0020 4 300 mtik1020

reagan - visszhang

washington, 1981. február 19. /mti/afp/ - az afl-cio szakszervezeti szövetség vezetői szerdán este csaknem egyöntetűen elutasították reagan gazdasági tervét, bár lane kirkland, az afl-cio elnöke azt közölte, hogy a szövetség hivatalosan csak később foglal állást.

jerry wurf, az egyik közalkalmazott szakszervezet vezetője kijelentette: „a reagan-program jó csomó adódollárt nyom a gazdagok zsebébe”, miközben az átlag amerikai munkáscsalád számára katasztrófát jelent. lloyd mcbride, az acélipari szakszervezet vezetője ugyancsak úgy látja, hogy reagan elveszi a pénzt a kisebb jövedelműektől, és odaadja a tehetőseknek és a monopóliumoknak. robert georgine építőipari szakszervezeti vezető szerint a

Nm 11.

középitkezési programok felszámolása az ígért munkaadalmak helyett egyelőre újabb százezer építőipari munkás munkanélkülivé válását jelenti.

az országos oktatási szövetség elnevezésű társadalmi szervezet „a közoktatásra mért közvetlen csapásnak”, minősítette a tervezet különféle iskoláztatási segélyek és állami támogatások megvonására vonatkozó részét.

amint várható volt, a kongresszus demokrata párti ellenzéke is elutasítja a tervet. robert byrd, a szenátusi csoport vezetője máris közölte, hogy pártja saját adóreform-tervet készít elő, tizenegy tagú munkacsoport dolgozik ezen és a kormány adóterveinek bírálatán. a demokraták képviselik azoknak a társadalmi szervezeteknek, érdekcsoportoknak a véleményét is, amelyek a szociális programok meggyírálása miatt tiltakoznak. thomas o'neill, a képviselőház demokrata elnöke kijelentette: „nem hagyjuk egyik napról a másikra felszámolni azokat a programokat, amelyeket hosszú évek alatt építettünk fel.”

a reagan-beszéd elhangzásával egyidőben közzétett részletes fehér könyv első elemzése azt mutatja, hogy a tervezet értelmében a katonai költségvetés sokkal nagyobb arányban növekszik, mint azt a kormány számai mutatják. katonai szakértők úgy vélik, hogy a carter-féle javaslatokhoz képest a növekedés már 1981-1982-ben eléri a 30 milliárd dollárt, a következő öt évben pedig összesen 170 milliárddal növeli meg az amerikai katonai kiadásokat. a végleges számokat caspar weinberger terjeszti elő a kongresszusban február 25-én.

br/so mp
09.35 190281 2259

-.-

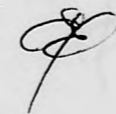
sk0021 4 300 mtik1021

kurtág-mű Londonban

London, 1981. február 19. /mti/ - a londoni royal college of musicban szerdán bemutatták kurtág györgy „a megboldogult truszova asszony üzenetei”, című új zeneművét. a szoprán szótól csengery adrienne, a magyar állami operaház magánénekesnője énekelte.

párizs után most hangzott el másodszer rimma dalos orosz költőnő lírai versfüzérének eredetien modern megzenésítése, és csengery adrienne bravuros énekszólámával ezuttal is sikert aratott. a műsorfüzet közölte a teljes orosz szöveget, és mellette az angol

Nm 11.

fordítást, így a nézők tartalmában is követhették az előadást. a bemutatón rádiófelvétel készült, és azt a bbc rövidesen sugározni fogja. az előadás végén a közönség, amelynek soraiban az angol zenei élet több kiválósága is helyet foglal, nagy ünneplésben részesítette a szerzőt és csengery adriennét.

Lb/zsa mp ng

09.44 190281 0871

-. -

sk0022 4 300 mtik1022

ii. jános pál

manila, 1981. február 19. /ap/afp/ - ii. jános pál pápa, aki kedden érkezett a fülöp-szigetekre, csütörtökön országjárásra indult. a katolikus egyházfő cebu szigetén hat városba látogat el.

a pápa manilai beszédében arra kérte kinát, „felejtse el a múltat, és állítsa helyre a kapcsolatokat a római katolikus egyházzal. azt hangsúlyozta, hogy a vatikán nem igényel kiváltságokat az egyháznak, és hogy nincsenek politikai vagy gazdasági céljai sem kinában, sem pedig más országokban.

Lp mp ng

09.47 190281 0534

-. -

sk0023 4 300 mtik1023

usa - indiai-óceán

washington, 1981. február 19. /mti-ap/afp/ - szerdán elhagyta az indiai-óceán vizeit az a három amerikai hadihajó, amely 1800 tengerészgyalogsággal a fedélzetén január 5. óta tartózkodott a térségben.

Nm

11.

ez volt az ötödik egység, amely az indiai-óceánon cirkált azután, hogy az egyesült államok a múlt év elején úgy döntött, hogy a szovjetunió afganisztáni segítségnyújtása miatt fokozza amúgy is nagyarányú katonai jelenlétét a térségben.

a pentagon eddig nem közölte, hogy a távozó tengerészgyalogos alakulat helyébe újabb egységeket küldene a térségbe.

pc mp

09.59 190281 0609

-. -

sk0024 4 230 mtik1024

rafi--interju /1. rész/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

kabul, 1981. február 19. /mti/ - mohammad rafi afgán nemzetvédelmi miniszter, a forradalmi tanács és az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának tagja kabulban fogadta az mti kiküldött tudósítóját és válaszolt kérdéseire.

- afganisztán ellenségei azt állítják, hogy valójában nincs afgán hadsereg. mit válaszol erre?

- azt, hogy ez szemszédett hazugság: ellenségeink propagandája, azoké, akik megpróbálják elhitetni, hogy a forradalom vívmányait a szovjet erők védelmezik. biztosíthatom, hogy nemcsak létezik afgán fegyveres erő, de ütőképessége, harckészültsége még nagyobb foku, mint a forradalom előtt volt. közismert, hogy nagy északi szomszédunktól, a szovjetuniótól törvényes megállapodásaink alapján kaptunk tanácsadói, szervezésbeli, kiképzésbeli és egyéb katonai segítséget. az itt állomásozó szovjet katonai egységek azonban - amelyekkel az együttműködés példás - számunkra az aranytartalékot jelentik egy esetleges külföldi agresszió visszavetésére, egyébként pedig az általános katonai feladatokat a mi fegyveres erőink látják el.

- milyen most afganisztán biztonsági helyzete?

- az eltelt év alatt fegyveres erőink és biztonsági alakulataink, ez utóbbiak között a rendőrséggel, az állambiztonsági hivatallal és önkéntes egységekkel, fel tudták számolni az ellenforradalmárokat és köztörvényes bűnözők szervezett, nagyobb csoportjait. számunkra ez a tavalyi év legnagyobb eredménye. ám kisebb, szervezetlen, jelentős erőt nem képviselő banditacsoportok

Nm

11.

különböző helyeken még mindig garázdálkodnak, felbukkannak egyes tartományainkban, ellenük fegyveres erőink és biztonsági alakulataink megteszik a kellő rendszabályokat. biztosíthatom önt, hogy ezeket a bandákat fél éven belül fel fogjuk számolni, és afganisztán népe ismét békés, munkás életet élhet. hadd tisztázzam: a hadsereg főfeladata ma a rend fenntartása, annak ellenőrzése, nem pedig megteremtése. egyébként fegyveres erőink a határtérségekre fordítják a legtöbb figyelmet, hogy meggátolják forradalomellenes elemek beszivárgását külföldről. vannak értesülések arról, hogy pakisztán területén kínai, amerikai és pakisztáni instruktorok jelentős számú embert képeznek ki, hogy azután átdobják őket diverzáns feladatokkal. ezért fokozzuk állandóan éberségünket, harci készségünket. /folyt./

pk/so mj ng

10.27 190281 2418

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

rafi—interju /2. rész/

- afganisztánban nemrég új honvédelmi törvényt hoztak. ismertetné ennek lényegét, okát?

- a korábbi törvény még 1964-ből származott, és már nem felelt meg az objektív követelményeknek. ezért minisztériumunk javaslatára jogászok egy csoportja törvénytervezetet dolgozott ki, és terjesztett jóváhagyásra a forradalmi tanács elé, amely ezt azután szentesítette. az volt a célunk, hogy a bevonulók szolgálatát megkönnyítsük, ugyanakkor hatékonyabbá tegyük. régen afganisztánban a katonaköteles kor 22 évtől 48-ig terjedt, az új törvény értelmében a kötelezettség a 20-35 év közöttiekre vonatkozik. a katonai élet számos könnyítése között szerepel az is, hogy a katonafiatalok minden küldeményét ingyen továbbítja a posta. az önkéntes továbbszolgálók ezután tekintélyes fizetést kapnak. ha az érettségizettek önként lépnek a szárazföldi vagy a légi erők kötelékébe, leszerelésük után felvételi vizsga nélkül jelentkezhetnek egyetemre. de még sorolhatnám.

- engedjen meg egy rendhagyó kérdést: az egész világ igen nehéznek tartja az afgán nemzetvédelmi miniszter posztját. nehéznek tartja-e ön is?

Nww

11.15

- erre csak azt tudom válaszolni, hogy nehéznek ugyan nem tartom, mivel katonaeMBER - kiváltképpen forradalmár katoná - számára nehéz feladat nincs. fontosnak azonban természetesen igen: az afganisztáni munkásosztály saját fejlődésének a tegelején tart. nem elég erős a forradalom vívmányainak megoltalmazására. a forradalom védelmezésének feladata tehát a fegyveres erők vállára rehezedik.

- kérjük: mutatkozzék be a magyar sajtó olvasóinak. /folyt./

pk/so mj ng

10.34 190281 1617

-.-

sk0026 4 230 mtik1026

rafi—interju /3. rész/

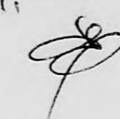
- kérem: 38 éves vagyok, vezérőrnagyi rangban szolgállok. kabulban, katonacsaládban születtem, édesapám is tiszt volt. 1964-ben tettem érettségi vizsgát, majd a kabuli katonai akadémia harckocsizó szakára kerültem. 1967-ben avattak tiszté mint alhadnagyot. a negyedik harckocsizó dandárnál töltöttem első csapatvezetői éveimet, és 1967-ben tagja lettem a pártnak. 1973-ban pártom utasítására résztvettem a monarchiát megdőntő államcsínyben. a köztársaság új kormánya ezért rendkívüli előléptetéssel jutalmazott. rangidős századosként dandáromnál zászlóalj-törzsfőnökhelyettes, később törzsfőnök lettem. 1978 áprilisában, forradalmunk idején a dandár parancsoka külföldön tartózkodott, én voltam a megbízott parancsnok, és tevékeny szerepem volt az áprilisi forradalomban. ennek győzelme után tagja lettem a forradalmi tanácsnak, és a közmunkaügyi tárcát vállaltam a kormányban. 1978 augusztusában koholt vádak alapján letartóztattak. 1979. december 27-én, forradalmunk új szakaszának kezdetén szabadultam. ekkor lettem nemzetvédelmi miniszter, a forradalmi tanács és a párt központi bizottságának tagja. magamról még annyit, hogy nő, három gyermek apja vagyok - a negyedik uton van -, és természetesen sok a munkám, amely néha külföldre is vezetett: kétszer jártam a szovjetunióban, egyszer Indiában. hadd mondjam még el, hogy nagy melegséggel gondolok a velünk rokonszenvező magyar népre, amelyet az újságolvasókon át ezután üdvözölök.

pk/so mj ng

10.38 190281 1494

Nww

11.15

-.-

sk0027 4 300 mtik1027

usa—salvador

washington, 1981. február 19. /mti-ap/reuter/afp/ - az amerikai kormányzat - amely meg szeretné nyerni nyugat-európai szövetségeseit salvadori politikájához - szeruán taktikát változtatott, és azt kezdte hangoztatni, hogy washington támogatja a gazdasági reformokat és „a demokratikus változást, a közép-amerikai országban.

az amerikai külügyminisztérium szóvivője kijelentette: washington ugyan továbbra is azt tekinti elsődlegesnek, hogy a salvadori juntát „megmentse a terrorista erőktől, és véget vessen a „baloldali lázadásnak,„ de egyben „elítéli a jobboldali erőszakot is, és támogatja az alapvető gazdasági és politikai reformokat,„ a szóvivő hozzáfűzte, hogy az egyesült államok elsősorban a salvadori mezőgazdaság és bankszakma „reformjára, és a magánszektor bátorítására gondol.

mint ismeretes, az amerikai kormányzat Lawrence Eagleburger külügyi államtitkárt küldte nyugat-európába, hogy a szövetségeseket rábírja salvadori politikájának támogatására. washington most a gazdasági reformok és demokratikus változás emlegetésével akarja szalonképesé tenni azt, hogy katonai és gazdasági eszközökkel támogatja a haladó erők ellen harcoló, véreskező salvadori juntát.

hága /ap/ - christoph van der klaauw holland külügyminiszter a salvadori „titkos fegyverszállításokról,„ szóló részletes jelentést kapott szerdán eagleburger amerikai külügyi államtitkártól - jelentették be hágában. a holland külügyminisztérium szerint van der klaauw „tanulmányozni fogja,„ a jelentést.

mint ismeretes, van der klaauw ^{európai} az ~~az~~ közösségek miniszteri tanácsának soros elnöke, és eagleburger arra akarja rávenni a tizeket, hogy ne adjanak segílyt salvadornak, mert az „rossz kezekbe,„ vagyis a junta ellen harcoló gerillákhoz juthat. a közös piac külügyminiszterei kedden felfüggesztették a közép-amerikai országnak megszavazott segíly folyósítását.

Lp mp ng

10.44 190281 1918

Nuu

11.15

-.-

sk0028 4 230 mtik1028

megállapodás rzeszowban

varsó, 1981. február 19. /mti/ - csütörtökre virradóan rzeszowban megállapodást irtak alá, amely egyfelől az itteni földművesek sztrájkbizottsága, másrészt a kacala mezőgazdasági miniszterhelyettes által vezetett kormánybizottság között jött létre. a lengyel hírügynökség szerint a dokumentum egyebek között rendezi a földeladások és vásárlások, a gazdák termelőeszközökkel való ellátása, a mezőgazdaságban eszközrendő beruházások, a paraszti nyugdíjak és járandóságok, a művelődés és a falusi oktatás problémáit.

a megállapodást - a „szolidaritás,„ szakszervezet országos egyeztető bizottsága nevében - kézjegyével látta el Lech walesa elnök is.

a rzeszowi dokumentum mintájára a hírek szerint ustrzyki dolnéban ugyancsak megállapodást irtak alá. s ezzel - távolabbi kitekintésben - lengyelország területén megszűnik az utolsó sztrájkközpont is.

a jaruzelsi-kormány hivatalba lépése óta látnivalóan felgyorsult a vitás problémák rendezése. az utolsó huszonnégy órában előbb a lodzi egyetemistákkal, majd a rzeszowban sztrájkoló földművesekkel született egyezés, és úgy tűnik, ustrzyki dolnéban csak formaszágok várnak elintézésre.

ae/zsa mj ng

10.47 190281 1209

11

-.-

sk0029 4 230 mtik1029

földrengés a bajkál-tónál

ulan-ude, 1981. február 19. /taszsz/ - csütörtökön hajnalban moszkvai idő szerint 4 óra 49 perckor a bajkál-tó környékén földrengést jeleztek a mérőműszerek. a földrengés epicentruma a bajkál-tó középső részén volt, itt a lökések ereje meghaladta az 5-ös erősséget. a tóparti falvakban és ulan-udéban, a burját aszszk fővárosában 4-es, irkutszkban pedig 2-es erősségű földlökéseket mértek. anyagi kár nem keletkezett.

ur mj

11.16 190281 0472

--

sk0030 4 230 mtik1030

a the daily telegraph a magyar filmhétről

London, 1981. február 19. /mti/ - a the daily telegraph három gépeelt oldalas, elismerő beszámolót közölt a magyar filmek hetéről. a tekintélyes angol lap kritikusa így összegezte élményeit: „ami végül is a nemzetközi ranglista élvonalába helyezi az új magyar filmet, az az, hogy témaválasztásában ragaszkodik a magyar élethez, a multhoz, vagy jelenhez. amikor megpróbál elfordulni tőle, mint például a kajak budapesti címűben, vagy a svéd, akinek nyomavesztett /derek jacobival a főszerepben/, elárulja jobbik énjét a kasszasiker kedvéért,„.

a beszámoló kiemeli a filmek közül a weöres sándor verse alapján készült psychét, amelyet „vizuálisan lenyűgözőnek,„ talál. a legtöbb filmünkről viszont az a véleménye, hogy beállításuk színpadias és kissé túlteng bennük a beszélt szó a látvány rovására.

lb/zsa fm

12.47 190281 0881

--

sk0031 4 230 mtik1031

szkp kongresszus - külgazdaság /1. rész/

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva 1981. február 19. /mti/ - a szovjetunió külkereskedelmi politikájának alapelve változatlanul az egyenlőség, a kölcsönös előnyök tiszteletben tartása - amint az a xi. ötéves terv irányelveiből világosan kiderül. az szkp xxvi. kongresszusának időszakában, amikor a nemzetközi politikai feszültség érezhetően kihatót a külgazdasági kapcsolatokra is, szovjet részről hangsúlyozzák: a nemzetközi kereskedelemnek fontos szerepet tulajdonítanak a két világrendszer békés egymás mellett élésében, a kapcsolatok elmélyítésében, az együttműködés és a nemzetközi munkamegosztás fejlesztésében - az enyhülés irányzatának fenntartásában.

a külgazdasági kapcsolatok e nemzetközi szerepe mellett a szovjet külkereskedelem részt vesz a népgazdasági feladatok megvalósításában, elősegítve a termelés hatékonyságának növelését, az ezt célzó beruházások ütemének meggyorsítását. emellett nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a hatalmas nyersanyagforrásokkal és belső piaccal rendelkező szovjetunió korántsem függ külkereskedelmétől. egyebek között ezzel magyarázható az amerikai bojkott-intézkedések kudarca.

az elmúlt öt esztendő külkereskedelmi mérlegére a partnerek bővülő körével lebonyolított megnövekedett volumenű árucseré, a hosszú távu megállapodások megszorodása, az új együttműködési formák, így a kompenzációs alapon megvalósuló ipari kooperáció a jellemző.

a szovjetunió külkereskedelmében meghatározó szerepet játszik együttműködése a szocialista országokkal, mindenekelőtt a kgst-tagországokkal végbemenő integráció. 1979-ben a 80,3 milliárd rubel értékű külkereskedelmi forgalomból 45 milliárd jutott a szocialista országokkal - ezen belül 41,6 milliárd a kgst tagországokkal - lebonyolított forgalomra. a következő ötéves terv időszakában, valamint az 1990-ig terjedő időszakban a szovjetunió külkereskedelmének továbbra is fő irányzata marad a kgst-országokkal való kereskedelmi, gazdasági, tudományos-műszaki együttműködés, a szocialista és a kommunista építés feladatainak közös, komplex megoldása, az integráció további elmélyítése, a szakosítás fejlesztése. a kgst tagországok közötti szakosodásnak és az ipari kooperációnak a xi. ötéves tervben szánt nagy szerepét indokolják az eddigi eredmények: a szakosítás keretében gyártott gépek és ipari berendezések cseréje például kétszer olyan ütemben nő, mint általában a gépexport. /folyt./

sj/so ba bs

12.55 190281 2490

--

sk0032 4 230 mtik1032

szkp kongresszus - külgazdaság/2. rész/

jelenleg több, mint 120 sokoldalú-, és mintegy 600 kétoldalú megállapodás adja az ipari kooperáció és szakosítás kereteit - ez utóbbi vonatkozásában a kölcsönös szállítások értéke az 1970. évi 330 millió rubelről 1980-ra 25 milliárd rubelre emelkedett.

fontos szerepet játszik a szovjet külkereskedelemben a fejlődő országokkal lebonyolított árucseré, illetve az ipari kooperáció. bár a szovjetunió mindenkor szem előtt tartja, hogy ezeknek az országoknak nagy segítséget nyújt /áruszállításaival, a technológiai ismeretek átadásával/ az önálló ipar és a gazdasági függetlenség megteremtéséhez, a fejlődő világhoz fűződő kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok mindenkor a kölcsönös előnyökön alapulnak. csakis e tényről magyarázható, hogy a szovjetunió összesen 96 fejlődő országgal kereskedik, közülük 75-höz fűzi kormányközi megállapodás, s forgalom az 1970. évi 3 milliárd rubelről 1979-re 9,5 milliárdra nőtt. a xi. ötéves terv ennek az irányzatnak a folytatását tartalmazza.

a fejlett kapitalista országokkal ugyancsak a kapcsolatok bővítésére törekszik a szovjetunió. legjelentősebb nyugati partnerei európaiak: 1979-ben a kapitalista világgal folytatott kereskedelem kétharmadát nyugat-európai országokkal bonyolította le. mivel ezek az amerikai nyomás ellenére - saját érdekeiket szem előtt tartva - lényegében kitarítottak a kelet-nyugati kereskedelem fejlesztése mellett, szovjet részről a következő időszakban is a kapcsolatok fejlődésének eddig tapasztalt irányzatával számolnak - függetlenül attól, hogy milyen politikát folytat majd ebben a kérdésben az egyesült államok.

sj/so ba bs

12.59 190 281 1665

--

sk0033 4 230 mtik1033

rövid hírek

diákok

islamabad, 1981. február 19./taszsz/ - második hete tartanak pakisztánban a diákok kormányellenes megmozdulásai. multanban, lahoreban és rawalpindiben a diákok többezres gyűléseken követelték

a katonai kormányzat felváltását polgári kormánnyal, a demokratikus szabadságjogok biztosítását és általános választások kiírását. a rendőrség könnygázgránátokkal támadt a tiltakozó gyűlés résztvevőire és letartóztatta a diákszervezetek számos vezetőjét. a kormány rendelkezésére néhány város tanintézetében beszüntették a tanítást.

külügyminiszterek

algír, 1981. február 19./pl/ - hat szaharai ország - algéria, mali, mauritánia, libia, csád és niger - külügyminiszterei kezdték meg két naposra tervezett tanácskozásukat szerdán az algériai fővárosban. a miniszterek az országaik közötti együttműködés eddigi eredményeit és a továbbfejlesztés lehetőségeit vitatják meg.

kr mj bs

13.08 190 281 0927

--

sk0034 4 230 mtik1034

szkp-kongresszus - küldöttek

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - megkezdődött csütörtökön az szkp xxvi. kongresszusa küldötteinek regisztrálása. a több, mint 5000 delegátus a párttagság 17 milliónál népesebb táborát képviseli majd a tanácskozáson. elsőnek a szovjetunió legtávolabbi tájairól, a távol-keletről, szibériából érkeztek meg a delegátusok a fővárosba, ők kerültek először nyilvántartásba. velük együtt jelentkeztek csütörtökön a moszkvai küldöttek is. a szovjet főváros kommunistáit több, mint hatszázan képviselik majd a kongresszuson.

a küldöttekre vonatkozó adatokat a tanácskozás mandátumvizsgáló-bizottsága összesíti majd, de az előzetes adatokból is kiderül, hogy a küldöttek a párttagság legszélesebb rétegeit képviselik. igen nagy számban vannak közöttük kintünetett dolgozók, a termelőmunka legjobbjai: országosan ismert munkások, kolhozparasztok. széles réteget képviselnek majd az értelmiség küldöttei: vannak közöttük világhírű tudósok, művészek, írók, zeneművészek. megfelelő képviselést kapott a küldöttek soraiban a szovjet hadsereg is: nemcsak magasrangú parancsnokok, hanem több, sorkatonai szolgálatot teljesítő ifju is ott lesz a kreml kongresszusi palotájában. a fiatalok száma az előzetes adatok szerint tovább növekedett a küldöttek soraiban, annál is inkább, mert az elmúlt években a párttagság soraiba igen sok, a munkában kitűnt ifju került. ugyancsak magas lesz a kongresszusi küldöttek között a nők aránya. természetesen a küldöttek között lesznek a

de

párt, a különböző tömegszervezetek, az állami szervek vezetői is. a moszkvai küldöttek névsorának élén Leonid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke szerepel.

a kongresszusra már megérkeztek az első külföldi küldöttségek is. a több, mint száz párt delegátusainak túlnyomó részét a hét végére várják Moszkvába.

ki/so ba bs

13.53 190281 1879

-. -

sk0035 4 230 mtik1035

satalov - az űrhajózás távlatai /1.rész/

kis csaba, az MTI tudósítója jelenti:

Moszkva, 1981. február 19. /MTI/ - a szovjet űrhajózás sikerrel teljesítette azokat a feladatokat, amelyeket a népgazdaság és a tudomány tűzött elé az elmúlt ötéves tervben. az új ötéves tervidőszakban az eddigi tapasztalatok felhasználásával folytatják a programot, amibe minden bizonnyal bekapcsolódnak majd a többi szocialista ország szakemberei, esetleg űrhajósai is.

Vlagyimir Satalov altábornagy, a szovjet űrhajósok vezetője, aki hat űrhajós-társával együtt küldött lesz az SZKP XXVI. kongresszusán, az MTI moszkvai tudósítójának elmondotta: az interkozmosz-program folytatódik - mind abban a közös munkában, amely a világűrbeli szerzett tudományos adatok feldolgozását illeti, mind pedig az új űrprogramok összeállításában, a megvalósításukhoz szükséges berendezések elkészítésében.

Mint ismeretes, az interkozmosz-országok űrhajósai közül az idén várhatóan a mongol és a román űrhajós végezhet közös űrexpedíciót szovjet társával. ezt követően indulhat majd el a francia űrhajós. a két francia űrhajós-jelölt a kétoldali megállapodások alapján már csillagvárosban készül feladatára. Satalov elmondotta, hogy a francia kozmonauták lényegében ugyanugy élnek, mint szovjet társaik, vagy az interkozmosz-programban részt vett külföldi űrhajósok, szorgalmasan tanulnak oroszul, s egyelőre még az elméleti felkészülésnél tartanak. a két francia pilóta igen jól érzi magát, és jó összhangot alakított ki szovjet társaival. amennyiben az indiai kormány kijelöli a közös űrkutatási programban résztvevő leendő indiai űrhajósokat, úgy az ő felkészítésük is megkezdődhet.

Satalov elmondotta: az elmúlt ötéves időszakban a szovjet űrhajózás elsősorban a hosszú időtartamu űrutazások terén szerzett nagy tapasztalatokat, a többi között arra vonatkozóan is, hogy milyen tudományos feladatok a legjelentősebbek, milyen eszközökkel kell azokat megvalósítani. a következő űrexpedíciók résztvevőire az eddiginél szélesebb körű, átfogóbb tudományos és népgazdasági jellegű feladatok elvégzése vár, ezért nagyfontosságú, hogy az űrhajósok tudományos képzettsége az eddiginél alaposabb legyen, maguk is részt vegyenek már a földön is az ilyen kutatásokban. /folyt./

ki/im ba bs

13.58 190281 2286

-. -

sk0036 4 230 mtik1036

satalov - az űrhajózás távlatai /2.rész/

a szovjet űrhajósok vezetője szólt az amerikai programról, a többször felhasználható űrrepülőgépek alkalmazásáról. hangsúlyozta, hogy a program mind műszaki, mind gyakorlati szempontból távlatilag jelentős, jelenleg azonban - a többi között az igen magas költségek miatt - nem gazdaságosabb és hasznosabb, mint az egyszer felhasználható űrhajók és hordozó rakéták alkalmazása. a két programnál nagyjából azonos szintű az egy kilogram hasznos teher világűrbe juttatásának költsége. az egyszer felhasznált űrhajók sorozatgyártása még tovább csökkenti az ilyen költségeket.

„sajnálatos, hogy - az amerikai hivatalos jelentések szerint is - az űrrepülőgép-programban mindinkább háttérbe szorulnak a tudományos szempontok, és előtérbe kerülnek katonai célok, amelyekről egyes politikusok most oly sokat beszélnek - mondotta Satalov. - nemzetközi megállapodások is tiltják a világűr katonai célokra történő felhasználását, de ezen túlmenően, az űrhajózás minden igazi képviselője azt akarja, hogy ez az új tudományág a béke, a népek együttműködése szolgálatában álljon, annak fejlődését, az emberiség közös gondjainak megoldását, az emberek boldogulását segítse elő.,,

ki/im ba bs

14.00 190281 1245

-. -

párt, a különböző tömegszervezetek, az állami szervek vezetői is. a moszkvai küldöttek névsorának élén leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke szerepel.

a kongresszusra már megérkeztek az első külföldi küldöttségek is. a több, mint száz párt delegátusainak túlnyomó részét a hét végére várják moszkvába.

ki/so ba bs

13.53 190281 1879

-. -

sk0035 4 230 mtik1035

satalov - az űrhajózás távlatai /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - a szovjet űrhajózás sikerrel teljesítette azokat a feladatokat, amelyeket a népgazdaság és a tudomány tűzött elé az elmúlt ötéves tervben. az új ötéves tervidőszakban az eddigi tapasztalatok felhasználásával folytatják a programot, amibe minden bizonnyal bekapcsolódnak majd a többi szocialista ország szakemberei, esetleg űrhajósai is.

vlagyimir satalov altábornagy, a szovjet űrhajósok vezetője, aki hat űrhajós-társával együtt küldött lesz az szkp xxvi. kongresszusán, az mti moszkvai tudósítójának elmondotta: az interkozmosz-program folytatódik - mind abban a közös munkában, amely a világűrbeli szerzett tudományos adatok feldolgozását illeti, mind pedig az új űrprogramok összeállításában, a megvalósításukhoz szükséges berendezések elkészítésében.

mint ismeretes, az interkozmosz-országok űrhajósai közül az idén várhatóan a mongol és a román űrhajós végezhet közös űrexpedíciót szovjet társával. ezt követően indulhat majd el a francia űrhajós. a két francia űrhajós-jelölt a kétoldali megállapodások alapján már csillagvárosban készül feladatára. satalov elmondotta, hogy a francia kozmonauták lényegében ugyanúgy élnek, mint szovjet társaik, vagy az interkozmosz-programban részt vett külföldi űrhajósok, szorgalmasan tanulnak oroszul, s egyelőre még az elméleti felkészülésnél tartanak. a két francia pilóta igen jól érzi magát, és jó összhangot alakított ki szovjet társaival. amennyiben az indiai kormány kijelöli a közös űrkutatási programban résztvevő leendő indiai űrhajósokat, úgy az ő felkészítésük is megkezdődhet.

satalov elmondotta: az elmúlt ötéves időszakban a szovjet űrhajózás elsősorban a hosszú időtartamu űrutazások terén szerzett nagy tapasztalatokat, a többi között arra vonatkozóan is, hogy milyen tudományos feladatok a legjelentősebbek, milyen eszközökkel kell azokat megvalósítani. a következő űrexpedíciók résztvevőire az eddiginél szélesebb körű, átfogóbb tudományos és népgazdasági jellegű feladatok elvégzése vár, ezért nagyfontosságú, hogy az űrhajósok tudományos képzettsége az eddiginél alaposabb legyen, maguk is részt vegyenek már a földön is az ilyen kutatásokban. /folyt./

ki/im ba bs

13.58 190281 2286

-. -

sk0036 4 230 mtik1036

satalov - az űrhajózás távlatai /2.rész/

a szovjet űrhajósok vezetője szólt az amerikai programról, a többször felhasználható űrrepülőgépek alkalmazásáról. hangsúlyozta, hogy a program mind műszaki, mind gyakorlati szempontból távlatilag jelentős, jelenleg azonban - a többi között az igen magas költségek miatt - nem gazdaságosabb és hasznosabb, mint az egyszer felhasználható űrhajók és hordozó rakéták alkalmazása. a két programnál nagyjából azonos szintű az egy kilogram hasznos teher világűrbe juttatásának költsége. az egyszer felhasznált űrhajók sorozatgyártása még tovább csökkenti az ilyen költségeket.

„sajnálatos, hogy - az amerikai hivatalos jelentések szerint is - az űrrepülőgép-programban mindinkább háttérbe szorulnak a tudományos szempontok, és előtérbe kerülnek katonai célok, amelyekről egyes politikusok most oly sokat beszélnek - mondotta satalov. - nemzetközi megállapodások is tiltják a világűr katonai célokra történő felhasználását, ce ezen túlmenően, az űrhajózás minden igazi képviselője azt akarja, hogy ez az új tudományág a béke, a népek együttműködése szolgálatában álljon, annak fejlődését, az emberiség közös gondjainak megoldását, az emberek boldogulását segítse elő.,,

ki/im ba bs

14.00 190281 1245

-. -

sk0037 4 230 mtik1038

nszk - atomfegyverek /1.rész/

bonn, 1981. február 19. /mti/ - az atomfegyverek sűrűségét tekintve az nszk az első helyen áll a világon. a stern című hetilap legújabb számában közölt adatok szerint a szovjetunióra, a szocialista országokra mintegy tízezer atomtöltésű fegyver irányul. ezek egynegyede - egy 1954-es törvény ellenére - a nyugatnémet hadsereg kezelésében található és háboru esetén amerikai felügyelet nélkül kerülhet bevetésre.

az egyesült államok nszk-beli támaszpontjain pershing-1 típusú középtávolságú rakéták százait tárolják. ezek az atomfegyverek kelet-európai célpontok elérésére képesek és egyenként a hiroszimai atombomba robbanóerejének huszszorosával rendelkeznek. csupán az 56. amerikai tábori tüzérdandár schwa:bisch gmündbeli támaszpontján 108 ilyen rakétát tárolnak.

a nato 1979-es fegyverkezési határozata 108 pershing-2 rakéta nyugat-európai telepítését irányozza elő: valamennyi atomfegyver az nszk területére kerül. a cirkáló szárnyasrakéta néven ismert 364 robotrepülőgépből 160-at telepítenek nszk-beli támaszpontokra.

a nyugatnémet hatóságok - a lakosság felháborodásától tartva - titkolják, hogy mely körzeteket jelölték ki az új tömegpusztító fegyverek számára. az amerikaiak azonban nem ilyen titkolózó természetűek. a stern amerikai forrásból származó értesülései szerint az új pershing-rakétákat neckarsulm, schwa:bisch gmünd és neu-ulm közelében szerelik fel. a robotrepülőgép ramstein, hahn és spangdahlem amerikai, valamint a brüggei és laarbruch-i brit légitámaszpontokra kerül.

a keleti-tenger és a boden-tó között az nszk térképe csak úgy hemzseg az atomraktáraktól - írja a stern. több, mint száz olyan pont van az országban, ahol ezer kilotonnál nagyobb robbanóerejű nukleáris töltetet tárolnak. /folylt./

or/zsa fm bs

14.15 190281 1812

-.-

sk0038 4 230 mtik1039

nszk - atomfegyverek /2.rész/

a nyugatnémet légierő starfighter típusú gépeinek fele alkalmas atomfegyverek szállítására. a négy erre kijelölt légikötőlék hangárjaiban éjjel-nappal bevetésre készen állnak az 50-400 kilotonna robbanóanyagot megfelelő hatóerejű atomfejű ellátott rakéták. minden luftwaffe-gép mellett két-két amerikai katona tartózkodik, a bombák és rakéták élesítéséhez szükséges kódot tartalmazó „kis vörös táskával”. az amerikai parancsnokság utasítására élesített fegyverek sorsa azután már a nyugatnémet hadvezetés kezében van. a stern szerint az amerikaiak nem bíznak teljesen szövetségeseikben és ezért „feketén”, néhány száz atomtöltetet tárolnak raktáraikban, hogy válság esetén pótolhassák a bundeswehr „kiesését”.

az új amerikai stratégia az 1984-től rendszerbe állítandó atomfegyverekkel veszélyesen leszállítja a nukleáris háború kirobbanásának „küszöbmagasságát”. az új nagypontosságú rakéták ugyanis nem polgári, hanem katonai és politikai célpontokra irányulnak majd és feladatuk, hogy lehetetlenné tegyék az ellenség nukleáris ellencsapását. ez a taktika egyértelműen azt feltételezi, hogy az első csapást a nato erői mérik a varsói szerződés országaira, mint a stern megállapítja, a nato decemberi rakéta-telepítési határozatában foglalt tárgyalási javaslatok ellenére, a nyugat ezzel a stratégiával szinte rákényszeríti a szovjetuniót saját nukleáris fegyvertárának korszerűsítésére.

or/zsa fm bs

14.22 190281 1463

-.-

sk0039 4 230 mtik1040

nszk - közel-kelet /1.rész/

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 19. /mti/ - a nyugat-német kormány - gazdasági és politikai megfontolásokból - növelni akarja befolyását a közel-kelet arab országaiban. a kairóban járt hans-dietrich genscher külügyminiszter környezetéből származó értesülések szerint ez az elképzelés találkozik szadat egyiptomi államfő tervével. szadat - aki fogadta genschert - bomba érkezett jelentések szerint csalódott az amerikaiak közel-keleti politikájában és a jövőben fokozottan kíván támaszkodni nyugat-európára.

H

egyiptomi részről értesre adták, hogy ennek a politikának eleme volt szadat beszéde az európai parlamentben, látogatása párizsban és tárgyalásai kreisky osztrák kancellárral. gazdasági téren a közeledés állomásai: két francia atomerőmű megvásárlása, a nyugatnémet-francia együttműködéssel készülő alpha-jet vadászgépek megrendelése, valamint az osztrák harckocsik iránt megmutatkozó érdeklődés. kairóban jelezték, hogy amennyiben az nszk leopard-harckocsikat szállít szaud-arábiának, úgy egyiptom is vásárolni kíván nyugat-német fegyvereket.

az egyiptomban járt nyugatnémet delegáció tagjainak az egyiptomiak elmondották, hogy kairó rendkívül csalódott a perzsa-öbölbeli bevetésre szánt amerikai rohamegység, az ugynevezett gyorsadtest első egyiptomi hadgyakorlata miatt. az 1800 amerikai katona „fényes csillag”, fedőnevű manővere - egyiptomi vélemény szerint - szervezetlenül, a csapatok felkészültsége hiányos volt, a szállítási költségek katonánként meghaladták a 40 ezer dollárt, a gyakorlatot meg szemlélő egyiptomi tisztek szerint „az amerikaiak nincsenek abban a helyzetben, hogy komoly akciókat hajtsanak végre az arab térségben,,.

a nyugat-német fővárosban időközben ismeretessé vált, hogy szaud-arábia 300 darab leopard-2 harckocsit, valamint 1500 gepard-, illetve marder-páncélost kíván rendelni nszk-beli cégektől - összesen tíz milliárd márka értékben. cserében szaudi részről felajánlották, hogy tíz éven át - mérsékelt áron - fedeznék az nszk kőolajszükségletének negyven százalékát és jelentős hiteleket bocsájtának a nyugat-német gazdaság rendelkezésére. /folyt./

or/zsa fm bs

14.30 190281 2207

.-.

sk0040 4 230 mtik1041

nszk - közel-kelet /2.rész/

a schmidt-kormány a tavalyi választások előtt ígéretet tett arra, hogy engedélyt ad a fegyverexport lebonyolításához. a kormányzó szociáldemokraták körében azonban a terv heves ellenállásba ütközött, mert ellenkezik a kormány korábbi ígéretével, hogy válságkörzetekbe nem szállít fegyvereket. schmidt kancellár az elmúlt napokban elismerte, hogy pártjában nem képes biztosítani a megnyugtató többséget a tervhez, ezért a döntést későbbre halasztja. vezető kormánypárti politikusok azonban arra utalnak, hogy bann az ország energiaszükségletének biztosítását elsőrendű feladatnak

tartja és ezért valószínűleg „tutteszi magát”, a párton belüli ellenzék morális meggondolásain.

or/zsa fm bs

x x x

kairó, 1981. február 19. /dpa/ - hans-dietrich genscher nyugat-német külügyminiszter csütörtökön délben kairóból hazautazott. utját megszakítja rómban, hogy rövid eszmecsere tartson emilio colombo olasz külügyminiszterrel.

fm bs

14.36 190281 1048

.-.

sk0041 4 230 mtik1042

olaszország - usa

róma, 1981. február 19. /mti/ - flaminio piccoli, a kormányzó kereszténydemokrata párt /dc/ főtitkára haig amerikai külügyminiszterrel szerdán washingtonban tartott tanácskozásán pártjának támogatásáról biztosította az új amerikai külpolitikát - tűnik ki a csütörtöki olasz lapok jelentéseiből. piccoli néhány nappal azután tárgyalt haiggal, hogy colombo külügyminiszter hivatalos látogatást tett az amerikai fővárosban.

piccoli a megbeszélés után újságírók előtt helyeselte a reagan-kormány újabb fegyverkezési terveit, s azt mondta, haig különösen nagyra értékelte olaszország „pozitív”, álláspontját az „eurorakéták”, befogadásával kapcsolatban.

a dc vezetője a tanácskozáson arról is biztosította haiget, pártjától távol áll a szándék, hogy újból parlamenti szövetségre lépjen az olasz kommunista párttal. ellenkezőleg, az okp elszigetelésére és „erejének felőrlésére törekszik,, - mondotta.

piccoli washingtoni tárgyalásait kommentálva az okp lapja, a l,unitá, feltette a kérdést: egyáltalán volt-e olyan téma, amelyben a kereszténydemokrata főtitkár nem értett egyet haiggal. a lap szerint még colombo külügyminiszter is árnyaltabban fogalmazott, pedig mindketten ugyanannak a pártnak a tagjai.

se/zsa fm bs

14.44 190281 1274

.-.

sk0042 4 260 mtik1043

nyugat-berlini filmfesztivál

nyugat-berlin, 1981. február 19. /mti/ - az egy hete tartó xxxi. nyugat-berlini filmfesztivál versenyprogramjában, amelynek eddigi bemutatóit - „az átlagosnál is több átlagos filmet”, emlegetve - egyes fogadtatásban részesítették nézők és kritikusok egyaránt, vasárnap, két nappal a fesztivál befejeződése előtt, kerül sorra az alkotó jelenlétében a magyar film, Lugossy László „köszönöm, megvagyunk”, című alkotásának bemutatására.

a nyugat-berlinben „vendégszereplő”, magyar filmek közül közönségsikert aratott az információs programban bemutatott „ajándék ez a nap”, című gothar péter film, és a gyermekfilmek igen népszerű fesztivál-műsorán palásthy györgy „évigérő fű”, című alkotása. jelentős üzleti érdeklődés mutatkozik a filmvásáron értékesítési céllal szereplő magyar játék- és rövidfilmek iránt.

ko/ve ba bs

15.08 190281 0882

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

spanyol kormánynyilatkozat - visszhang /1.rész/

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti

madrid, 1981. február 19. /mti/ - a spanyol ellenzéki lapok és pártvezetők első állásfoglalásaikban a további jobbratolódás bizonyítékának ítélték meg leopoldo calvo sotelo kijelölt miniszterelnöknek a képviselőház szerda délutáni ülésén elhangzott programnyilatkozatát. a jobbratolódást jelzi mind calvo sotelo egyértelmű állásfoglalása spanyolország tervezett nato-belépése mellett, mind pedig a nyilatkozat felét kitevő gazdasági program, amely az energia-problémák mögé, a második helyre teszi a munkanélküliség kérdését.

az el pais című madridi napilap szerint a beszédnek ez a része teljesen megegyezett a munkáltatók szervezetének néhány órával korábban nyilvánosságra hozott követeléseivel, és arról tanuskodott, hogy a szónok „nem ismer más lakónegyedeket és utcákat, mint azokat, amelyekben az előkelő osztályok laknak.”,

ad

felipe gonzález márques, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára kijelentette, calvo sotelo maga sem hiheti, amit mondott, azt ugyanis, hogy kormánya az 1983-ban esedékes választásokig a helyén maradhat, hiszen beszéde inkább kortesbeszéd volt, mint kormányprogram. a főtitkár hozzáfűzte: a beszéd irányvonala konzervatív volt és ebbe illeszkedik bele az is, ami a nato-belépésről elhangzott. ebben a tekintetben - mondotta - a beszéd nagyon zavaros volt és súlyos hiba volt egyelősségjelet tenni a nato-belépés, valamint az ország biztonsága és a nyugathoz tartozása közé.

santiago carrillo, az skp főtitkára szerint a programnyilatkozat a spanyol külpolitika teljes jobbratolódását irányozza elő.

a beszédnek az autonómiákra vonatkozó kijelentései, nevezetesen „az erős állam, erős autonómia”, jelszava hallatán a baszk nacionalista párt képviselői kizárták nevezték, hogy pártjuk megszavazza a miniszterelnökjelölt beiktatását. inkább az ellenszavazat, mint a tartózkodás felé hajlunk - mondották. /folyt./

leh/im fm bs

15.22 190281 1996

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

spanyol kormánynyilatkozat /2.rész/

a katalán kisebbség képviselői, akiknek szavazatától nagymértékben függ, hogy leopoldo calvo sotelo pénteken megkapja-e a beiktatásához szükséges abszolút többséget, elégedetten nyilatkoztak a program gazdasági részéről, de fenntartásaik vannak az autonómiáról elhangzottakkal szemben és csak ezek tisztázása után döntenek, hogy támogatják-e a miniszterelnökjelöltet, vagy pedig tartózkodnak a szavazástól.

a jobboldali népi szövetség vezetője, manuel fraga iribarne egyetértett a programban elhangzottakkal, de nem közölte, hogy támogatni fogja-e calvo sotelo beiktatását.

embargó 17.00 oráig

ad

a spanyol képviselőház csütörtök délután megkezdte a vitát leopoldo calvo sotelo kijelölt miniszterelnök szerdán elhangzott kormánynyilatkozatáról. mivel a képviselőház elnökségének döntése értelmében és az alkotmányos szokásoknak megfelelően a pártok parlamenti képviselőik nagyságának megfelelő sorrendben, a legkisebbektől a legnagyobbakig haladva szólalnak fel, a jelentősebb politikai pártok vezetőinek beszédei csak a késő esti órákban vagy a pénteki ülésen hangzanak majd el.

a szavazás a beiktatásról pénteken a késő esti órákra várható.

leh/im fm bs

15.29 190281 1261

-. -

sk0045 4 260 mtik1046

embargó 19.00 oráig

„mindennél drágább,, - bemutató

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - ünnepélyes keretek között mutatták be csütörtökön a szovjet filmművészet nagyszabású vállalkozását, a „mindennél drágább,, című nyolchrészes televíziós filmsorozatot, amely most kerül először a filmszínházak műsorára. ez a nálunk „hat év történelem,, címmel bemutatott dokumentum-sorozat folytatása, a „mindennél drágább,, a második világháború utáni évek történelmét, a szovjet gazdaság talpraállítását, a hitler-ellenes szövetség bomlásának első jelenségeit dolgozta fel. az alkotók - ugyanaz a csoport, akik a „hat év történelem,, című sorozatot készítették - szokatlanul rövid idő, alig több mint egy év alatt fejezték be a filmek készítését.

a dokumentumfilm nemcsak a szovjet emberek háború utáni problémáit, a gazdasági és politikai helyzet sajátosságait mutatja be. a szovjet tudomány és technika háború utáni első nagy eredményeit is felidézük: szerepel a filmben az első szovjet rakéta felbocsátása, és a hidrogénbomba kifejlesztése is.

az alkotók az 1950-es évek elejéig terjedő korszak bemutatására archiv filmek, filmhíradók részleteit használták fel, köztük sok olyat, amely most először kerül a nyilvánosság elé. a forgatókönyv írásakor felhasználták leonyid brezsnyev „ujjászületés,, című visszaemlékezéseinek néhány részletét is.

sj/ve ba bs

15.36 190281 1415

-. -

sk0046 4 230 mtik1047

haderőcsökkentés

bécs, 1981. február 19. /mti/ - j. w. de vos van steenwijk holland nagykövet elnökletével csütörtökön megtartották bécsben a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalássorozat 262. plenáris ülését. a tanácskozáson felszólalt ernst jung nagykövet, a nyugat-német küldöttség vezetője.

a nyugatnémet nagykövet beszédében ismét a létszám adatok tisztázatlanságában jelölte meg a megállapodáshoz vezető haladás legfőbb akadályát. a delegátus elismerte ugyan, hogy a szocialista országok több kérdésben is engedményt tettek a nyugati álláspontnak, bírálta azonban, hogy a szerinte alapvetőnek számító kérdésekben megmaradtak a véleménykülönbségek, azaz a varsói szerződés tagországai már a haderőcsökkentés tervezett első fázisában olyan lépéseket sürgetnek, amelyekre a nyugati fél csupán az azt követő második szakaszban lenne hajlandó. jung nagykövet szerint az ebből származó kötöttségek előnytelen helyzetbe hoznák a nato nyugat-európai tagországait.

a következő plenáris ülést jövő héten csütörtökön tartják.

sz/im fm bs

16.06 190281 1110

ed

-. -

sk0047 4 230 mtik1048

két hír ausztriából

bartók szeminárium

bécs, 1981. február 19. /mti/ - „bartók bartók után,, címmel tudományos emlékülést rendeznek a nyáron bécsben. a centenáriumi megemlékezések sorába tartozó nemzetközi szemináriumon megvitatják a zeneszerző halála után /1945/ folytatott különböző bartók-kutatások eddigi eredményeit. az osztrák zenei társaság rendezvényére több nemzetközi híri zenetudós, köztük magyar, svájci, bolgár és nyugat-német kutatók kaptak meghívást.

szencziós régészeti lelet

bécs, 1981. február 19. /mti/ - osztrák archeológusok ritkaság számba menő régészeti leletre bukkantak felső-ausztria hegyvidékén. bécsi és linzi régészek szerint a barlangban talált kőszerszámot ember készítette - mintegy 70-90 ezer évvel ezelőtt. a lelet szerintük bizonyítja, hogy a neander-völgyi ősember már medvére, vagy más nagytestű állatra vadászhatott a duna mentén. a mintegy 5 centiméter nagyságú, megmunkált kőszerszám mellett rábukkantak egy barlangi medve teljes koponyacsontozatára is.

sz/im fm bs

16.07 190281 1046

--

sk0048 4 230 mtik1049

iráni - irak

beirut, teherán, amman, bagdad, 1981. február 19. /mti - afp/ap/dpa/upi/reuter/ - olof palme svéd politikus, az ensz-főtitkár megbízottja csütörtökön, három napos tárgyalásainak befejeztével elutazott bagdadból, feltehetőleg teheránba.

mint ismeretes, palme a főtitkár megbízásából harmadszor jár a térségben, hogy közvetíteni próbáljon a harcban álló két ország között.

elutazásakor olof palme „építőnek,, nevezte az iraki vezetőkkel folytatott megbeszéléseit, amelyeken arról esett szó, hogy milyen körülmények között lehet véget vetni a háborúnak a más országok belügyeibe való be nem avatkozás és az erőszakos hódítás

elutasításának elvei alapján. a volt svéd miniszterelnök kijelentette: meggyőződése, hogy a háboru befejezése egyre sürgetőbb.

habib satti, az iszlám konferencia főtitkára csütörtökön kijelentette, hogy szervezete rövidesen békebizottságot küld irakba, illetve iránba. mint ismeretes, a januári taifi iszlám csúcsterveken kijelölték a küldöttség tagjait: banglades, pakisztán, guinea, gambia, törökország, és szengál államfői, a pfsz vezetője és az iszlám konferencia főtitkára személyében. satti ezuttal egy iráni küldöttséggel folytatott beszélgetésen jelezte a küldöttség várható érkezését és hozzáfűzte, hogy mind bagdad, mind pedig teherán hajlandó fogadni a békebizottságot.

irak és irán álláspontja a háboru kezdete óta alig változott. az iráni vezetők az elmúlt napokban több ízben bíralták az iszlám csúcsterveket, amiért az nem ítélte el elég élesen bagdad politikáját. irán továbbra is azt tekinti egyetlen tárgyalási alapnak, hogy az iraki csapatok vonuljanak vissza az eredeti határok mögé.

irak eközben folytatja támadásait iráni városok és gazdasági létesítmények ellen. szaddam husszein iraki államfő követeli a tárgyalások megkezdését, de nem hajlandó kivonni az iraki csapatokat iránból, sőt, a hét végén kilátásba helyezte, hogy további területeket hódít meg, ha irán nem hajlandó tárgyaló asztalhoz ülni.

x x x

ammanban a külügyminisztérium szóvivője bejelentette, hogy jordánia hivatalosan megszakította diplomáciai kapcsolatait iránnal, miután teherán hasonló intézkedést tett január végén. jordánia malaysia teheráni nagykövetségét bizta meg ügyeinek intézésével. mint ismeretes, irán azért döntött így, mert jordánia a háboru kezdete óta irakot támogatja.

hj ml bs

16.11 190281 2395

del

--

sk0049 4 230 mtik1050

rövid hírek

czyrek dániában

koppenhága, 1981. január 19. /pap/ - csütörtökön hivatalos látogatásra dániába érkezett józsef czyrek lengyel külügyminiszter. a repülőtéren dán kollégája, kjeld olesen fogadta. a két külügyminiszter országaik kapcsolata mellett várhatóan áttekint több időszervi nemzetközi problémát, köztük az európai helyzet alakulását és a madridi találkozó napirendjén szereplő kérdéseket.

kokaincsempészek leleplezése

london, 1981. február 19. /afp/ - szeptember 21 személy letartóztatásával, valamint több géppisztoly és szállító jármű lefoglalásával egy kokaincsempész-banda felgöngyölítésére tett pontot a brit rendőrség. a csempészek heathrow londoni repülőtéren keresztül kapták külföldről a kábítószert.

kólera mozambikban

liszabon, 1981. február 19. /upi/ - az utóbbi két hónapban 51-en haltak meg kólerában mozambikban - jelenti a mozambiki hatóságok közlésére hivatkozva az anop portugál hírügynökség. a betegség az ország két legnagyobb városában, maputóban és beirában szedte a legtöbb áldozatot - beirában a járvány miatt elhalasztották a tanítás megkezdését. folyamatban van a lakosság tömeges védőoltása.

autóbusz-szerencsétlenség

new york, 1981. február 19. /taszsz/ - a virginia állambeli quantico közelében egy utasokkal teli autóbusz egy hidon haladt keresztül, amikor a vezető elvesztette uralmát a jármű fölött. a busz a korlátot áttörve a 30 méter mélységben lévő folyóba zuhant. a szerencsétlenség következtében 15 ember meghalt, 13-an súlyosan megsebesültek.

fo ba bs

16.16 190281 1576

-.-

sk0050 4 300 mtik1051

pentagon /1. rész/

washington, 1981. február 19. /mti-ap/ - az amerikai hadügyminisztérium hivatalosan még nem közölte, hogy mire fordítja az elnök által javasolt megemelt katonai költségvetést, egyes konkrét fegyverkezési terveket azonban már csütörtökön kiszivárogtattak.

egyes minisztériumi tisztviselők - akik nem akarták magukat megnevezni - közölték az ap amerikai hírügynökséggel, hogy a pótlólagos fegyverkezési programokat reagan még nem hagyta jóvá, a következő tervek megvalósítása azonban lényegében már eldöntöttnek tekinthető:

- új hadászati bombázót fejlesztenek ki a b-52-esek felváltására. erre a célra az 1982-es költségvetési évben 2,5 milliárd dollárt fordítanak.

- további f-16-os vadászgépeket és a-10-es harcászati támogató gépeket vásárolnak a légierőnek. /a carter-kormányzat le akarta állítani az a-10-esek gyártását./

- megkezdik egy új atommeghajtású repülőgép-anyahajó építését, mintegy 700 millió dollárért.

- 500 millió dollárért az 1981-es és 1982-es pénzügyi évben ismét aktív szolgálatba állítják az oriskany repülőgép-anyahajót, amelyet korábban már kivontak a szolgálatból. a hajót feltehetően az indiai-óceánra, vagy más válság-térségbe irányítják majd.

- ugyanebben a két éves időszakban 250 millió dollárt költöttek a new jersey cirkáló korszerűsítésére és csaknem 100 millió dollárt az iowa cirkáló újbóli szolgálatba állítására.

- 1982-ben 850 millió dollárért aegis légvédelmi rakétarendszerrel felszerelt cirkálót építenek, amely a haditengerészet szerint nélkülözhetetlen a repülőgép-anyahajók védelméhez.

- 500 millió dollárért két új fregattot építenek.

- csaknem 700 millió dollárt költöttek a következő két pénzügyi évben egy atomtengeralattjáró építésére.

de

1981.02.19.

- mintegy egy milliárd dollárért vásárolnak xm-1-es harckocsikat a hadseregnek.

- a pentagon a fentiekén kívül többszáz millió dollárt költ a lőszer és rakétakészletek növelésére, valamint a már meglévő katonai erők harckésztségének fokozására./folyt./

sas/fe fm bs

16.23 190281 2052

-.-

sk0051 4 230 mtik1052

pentagon /2.rész/

a pentagon tisztségviselői szerint reagan elnök mintegy hétmilliárd dollárral nagyobb katonai költségvetést tervez az idei évre, mint carteré volt, az október elsején kezdődő 1982-es költségvetési évre pedig csaknem 26 és fél milliárd dollárral nagyobb előirányzatot javasol az előző kormányzaténál.

katonai szakértők szerint a pentagon költségvetése a 80-as évek közepére ugrásszerűen megnő, ha a kongresszus jóváhagyja reagan terveit. a fegyverkezési programoknak ugyanis több év kell ahhoz, hogy teljes gőzzel beinduljanak és ennek megfelelően költségigényeik is eleinte csak fokozatosan, de néhány év múlva már meredeken emelkednek.

sas/fe fm bs

16.24 190281 0695

-.-

sk0052 4 230 mtik1053

rendőrtiszt

madrid, 1981. február 19. /mti/ - tovább tart az elégedetlenség a spanyol rendőrség körében öt rendőrfelügyelő előzetes letartóztatásba helyezése miatt. az öt rendőrtiszt ellen azért indítottak vizsgálatot, mert ők folytatták le josé ignacio arregui eta-terrorista kihallgatását, amelynek végén a fogoly meghalt a carabancheli börtön kórházában.

ll

1981.02.19.

a letartóztatott rendőrfelügyelők iránti szolidaritásból lemondott magas rangú rendőrtisztek közül a belügyminiszter eddig csak josé manuel blancónak, a rendőrség főigazgatójának a lemondását fogadta el, de a két másik lemondás elfogadásának a bejelentése is várható.

a magas rangú funkcionáriusok lemondásához csatlakozva, a központi és a tartományi nyomozóbrigádok igen sok tisztje kérte áthelyezését más tartományba. a bilbaói rendőrnnyomozók pedig tiznapos tulbuzgósági sztrájkba kezdtek, szolidaritásuk és tiltakozásuk jeléül.

leh/fe fm bs

16.34 190281 0936

-.-

sk0053 4 230 mtik1054

tucson - titán-2

san francisco, 1981. február 19. /taszsz-mti/ - az arizonai tucson város lakosai követelték, hogy a pentagon telepítse máshová a környéken elhelyezett titán-2 ballisztikus nukleáris rakétákat. a közvélemény nyomására a helyi hatóságok kénytelenek voltak a pentagon képviselőjéhez fordulni az áttelepítés ügyében.

a upi hírügynökség jelentése szerint a tucsoniakat és a környéken élőket aggasztja, hogy a város valósággal körül van „bástyázva”, atomrakétákkal. a vidéken ugyanis 18 rakétabázis található, amelyekre az amerikai nukleáris arzenálban található összes titán-2 típusu rakéta egyharmadát telepítették. a fegyverek közül jónéhány lakott területek közvetlen közelében van elhelyezve.

az egyesült államokban többször is előfordult már veszélyes „baleset”, nukleáris fegyverekkel. legutóbb arkansas államban okozott pánikot egy titán-2 rakétában bekövetkezett üzemanyagszivárgás.

rp fm bs

16.36 190281 0949

ll

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

kolumbiai kp - sajtókonferencia moszkvában

moszkva, 1981. február 19. /mti/ - az egyesült államok salvadori intervencióját az egész kolumbiai közvélemény mélységesen elítéli - jelentette ki gilberto vieira, a kolumbiai kommunista párt főtitkára moszkvai sajtóértekezletén. mint elmondotta, a kolumbiai kormány látogatásra hívta meg a salvadori junta vezetőjét, de ez ellen országszerte tiltakozó mozgalom indult. „kolumbia népe szolidáris a terrorista katonai junta ellen bátran harcoló salvadori néppel, - mondotta a főtitkár. hangsúlyozta: azok a rágalmak, amelyeket most washingtoni körök terjesztenek kuba és nicaragua állítólagos beavatkozásáról salvador belügyeibe, hazugságok, és csupán azt a célt szolgálják, hogy leplezzék az egyesült államok tényleges beavatkozását más országok belügyeibe, a hatadó erők ellen harcoló juntának nyújtott támogatását.

a kolumbiai kommunisták vezetője egyuttal kijelentette: azok a fenyegetések, amelyeket az új amerikai vezetés most kuba ellen intéz, egész latin-amerikának szólnak, s figyelmeztetett, hogy egy esetleges agressziót a kontinens népei egységesen akadályoznának meg.

vieira elmondotta, hogy kolumbiában nemcsak a kommunisták, hanem az egész ország közvéleménye is nagy érdeklődéssel várja a szovjetunió kommunista pártjának küszöbön álló kongresszusát. a szovjet kommunisták a béke programját dolgozták ki, s ez gyökeresen eltér azoknak a köröknek programjától, amelyek hasznát húznak a háborúból, a fegyverkezésből. ezt a különbséget az egész világon jól látják - mondotta, kijelentve, hogy kolumbia számára igen fontos lenne a gazdasági együttműködés fejlesztése a szovjetunióval. ez a többi között segíthetné az ország gazdasági fejlesztését.

ki/im ba bs

16.43 190281 1749

-.-

sk0055 4 230 mtik1056

magyar - lengyel tárgyalások

varsó, 1981. február 19. /mti/ - varsóban csütörtökön megkezdődött a lengyel-magyar gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság ülése. a tanácskozáson résztvevő magyar küldöttséget marjai józsef miniszterelnök-helyettes, a kormány gazdasági bizottságának elnöke, a lengyel delegációt andrzej jedynak miniszterelnök-helyettes vezeti.

marjai józsef a csütörtöki ülés után találkozott mieczyslaw jagielskivel, a lengyel minisztertanács elnökének első helyettesével, a lengyel kormány gazdasági bizottságának elnökével. az eszmecserén időszerű gazdasági kérdésekről volt szó.

kn/im ba bj

17.16 190281 0654

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

perzsa-öböl - washington star

washington, 1981. február 19. /taszsz/ - a tuszügy rendezése ellenére az egyesült államok fokozni akarja katonai jelenlétét a perzsa-öböl és az indiai-óceán térségében - írta kormányforrásokra hivatkozva a washington star című napilap. értesülése szerint az új kormányzat olyan tervekkel foglalkozik, amelyeknek értelmében tartós amerikai katonai jelenlétre rendezkednének be a világnak ezen a részén.

a tervek középpontjában egyrészt új típusú atommeghajtású repülőgépanyahajó építése, másrészt új cirkáló kifejlesztése áll. ennek kiadásait feltehetően már a jövő évi költségvetés terhére teremtik elő.

a washington star szerint a kormányzat emellett fontolóra veszi haditengerészeti hajóarszenálja öt éves fejlesztési tervének kiegészítését is. a pentagon szeretné, ha további öt, rakétákkal felszerelt cirkáló készülne - egy-egy ilyen hajó 1,5 milliárd dollárba kerül -, és szó van néhány los angeles osztályu atommeghajtású tengeralattjáróról is, darabonként 700 millió dollárért.

rp fg bj

17.33 190281 1059

Fi

-.-

sk0057 4 230 mtik1058

szerkesztőségek figyelmébe!

-----

mai ks0049 mtik1038 számú hírünk /nszk - atomfegyverek, 1.rész/ első bekezdés negyedik sorában a szöveg helyesen: .....minte gy tizezer rakéta irányul, amelyek nukleáris robbanófejek hordozására is alkalmasak. ezek egy negyede.....

fe bj

17.35 190281 0322

--

sk0058 4 230 mtik1059

kekkonen-interju - apn /1. rész/

helsinki, 1981. február 19. /apn/ - urho kaleva kekkonen finn köztársasági elnök a novosztyi szovjet sajtóügynökség munkatársának nyilatkozott.

„realistán gondolkozó optimista vagyok. el kell azonban ismerni, hogy az utóbbi idők nemzetközi fejleményei aggodalomra is okot adnak. bonyolultabbá vált a helyzet, fokozódott a fegyverkezési verseny. de továbbra is hisszük, hogy az enyhülés folytatása felel meg legjobban a népek érdekeinek.”

- hatékonyak-e még a helsinki megállapodások és milyen befolyásuk van a jelenlegi helyzetre?

- mi itt finnországban úgy látjuk, hogy a helsinki értekezlet záróokmánya megszilárdította az európai politikai helyzetet és növelte a földrész valamennyi országának biztonságát. ennek jelentőségét nem csökkentik a politikai klímaváltozások. a helsinki értekezletet egy hosszú távra szóló együttműködési folyamat kiindulópontjának kell tekinteni.

- mit tart szükségesnek a madridi tanácskozás sikeres befejezéséhez?

- olyan intézkedéseket kell elfogadni, amelyek a záróokmány rendelkezéseinek valóra váltását és az együttműködés folytatását szolgálják. különösképpen szükség volna minden fél erőfeszítéseire az európai leszerelés kérdésében.

F

- melyek ma a legfontosabb történések észak-európában? mi ennek a térségnek a jelentősége a földrész és a világ egésze szempontjából?

- a legfontosabb az, hogy észak-európában a jövőben is fennmaradjon a béke és a stabilitás, ami az egész kontinens biztonságát is szolgálja. úgy gondolom, az északi országok konstruktívan vállalhatnak részt olyan átfogó kérdések megoldásában, mint a fejlődő országok problémái, vagy az új gazdasági világrend kialakítása.

- hogyan értékeli a legfelső szintű találkozókat és általában a személyiségek szerepét a világpolitikában?

- korunk egyik jellemző vonása, hogy a nemzetközi kapcsolatokban megnőtt a személyes érintkezések szerepe. a csúcstalálkozók jelentőségét abban látom, hogy ezeken a vezetők bizalmas légkörben tárgyalhatják meg a legbonyolultabb kérdéseket. az ilyen magas szintű találkozók finnország és a szovjetunió viszonyában például igen hasznos hagyományá váltak. /folyt./

fo ai bj

17.39 190281 2212

--

sk0059 4 230 mtik1060

kekkonen-interju /2.rész/

- a nyugati sajtó ma is előszeretettel használja a „finnesítés,” kifejezést. mi erről a finnek és személy szerint az ön véleménye?

- a finneket sérti, hogy ennek a kifejezésnek a használatával a nyugati sajtó elferdíti a finn-szovjet kapcsolatok lényegét, és érvként használja olyan kérdésekben, amelyeknek semmi közük finnországhoz.

- hogyan jellemezné a szovjetunió és finnország viszonyát?

- az utóbbi évtizedekben megnőtt a kölcsönös bizalom, jó hagyományok alakultak ki. mindez megteremti az alapot kapcsolataink bővítéséhez, formáinak tökéletesítéséhez.

fo ai bj

17.40 190281 0635

F

--

reagan - külföldi visszhang /1.rész/

London, bnm, tokió, 1981. február 19. /ap/afp/reuter/upi/ - az üzleti körök nyugat-európában és japánban általában kedvezően nyilatkoztak ronald reagan amerikai elnök költségvetési tervéről, de sokan kétségesnek tartják megvalósíthatóságát. A körök véleményét általában pontosan tükröző tőzsdéken pedig esett a dollár árfolyama. a vezető nyugati hatalmak kormányai közül eddig egy sem foglalt állást.

a dollár az összes valutával szemben gyengült, bár árfolyama csak kis mértékben módosult, az arany ára pedig ismét meghaladta az unciánkénti 500 dollárt. pénzügyi szakértők szerint a dollár árfolyamának esése azt tükrözi, hogy a reagan által bejelentett adócsökkentés és a költségvetés megnyirbálása nem okozott ugyan meglepetést, de a konkrét tervek ismeretében sokan kétségesnek tartják, hogy a szociális kiadások drasztikus visszafogását jóváhagyja-e a kongresszus.

angliában fogadták a legnagyobb kétkedéssel reagan terveit. a republikánus amerikai kormányzat ugyanis lényegében a konzervatív thatcher-kabinet gazdaságpolitikáját próbálja átültetni az amerikai gyakorlatba. angliában pedig már a konzervatívokhoz húzó üzleti körök is tisztában vannak azzal, hogy thatcher asszony hangzatos gazdaság-talpraállítási tervei a valóságban csak súlyosbítták a válságot. a londoni citynek, a bankoknak a véleményét kifejező financial times azt hangsúlyozza, hogy reagan költségvetése túlságosan derülátó feltételezésekre épült. hozzáteszi: „ha a hosszú távra előirányzott amerikai gazdasági növekedés el is éri a kitűzött célokat, attól még a költségvetési hiány maradhat a jelenlegi szinten, a valószínűnek tűnő növekedési ütem mellett pedig a deficit akár gyorsan is növekedhet,„ a napilap szerint reagan számításai figyelmen kívül hagynak több „kényelmetlenül valóságos,„ tényt. először is az infláció fokozatos csökkenésével számolnak, holott jelenleg éppen ellenkezőleg elég erőteljesen emelkednek az árak. még a konzervatív daily telegraph is kétségesnek tartja az amerikai elnök tervének megvalósíthatóságát, bár elvben helyesli a republikánus célkitűzéseket. /folyt/

sas/ve fg

17.43 190281 2153

Fi

-.-

kül

- 49 -

1981.02.19.

sk0061 4 230 mtik1062

reagan - külföldi visszhang /2.rész/

franciaországban a vállalkozók - a gyáriparosok szövetségének alelnöke szerint - „általános elégedettséggel,„ fogadták reagan terveit. a francia gazdasági miniszter, rené monory „érdekesnek,„ minősítette az amerikai programot, hozzátéve, hogy szerinte a vártnál „kevésbé ambiciózus,„

a nyugatnémet kormányhoz közelálló körökben egyebek között azt hangoztatják, hogy az amerikai elnök által javasolt költségvetési csökkentések jelentős érdekeket sértenek, ezért lehetséges, hogy a kongresszus elveti őket. ebben az esetben azonban az amerikai költségvetés 1984-re sem kerül egyensúlyba, hanem tovább növekedhet a deficit. bnm ugyanakkor attól tart, hogy a megszorító amerikai pénzügyi politika tovább nehezíti a márka védelmét és a válság ellen küzdő nyugatnémet gazdaság helyzetét.

a nyugatnémet üzleti körök az angolokhoz hasonlóan úgy vélik, hogy reagan elképzelései „merészek,„ - különösen az a feltételezés, hogy a termelés növekedésének üteme meghaladja az inflációt.

tokió a jelek szerint a nyugat-európai országoknál nagyobb lelkesedéssel fogadja az amerikai gazdaság élénkítését célzó intézkedéseket. a japán külügyminisztérium tisztségviselői magánbeszélgetéseken kijelentették, hogy reagan javaslatai kedvező visszhangra számíthatnak tokióban.

sas/ve fg

17.45 190281 1346

-.-

sk0062 4 230 mtik1063

szovjet külügyminisztériumi jegyzék

moszkva, 1981. február 19. /taszsz/ - a szovjetunió külügyminisztériuma csütörtökön jegyzéket intézett az egyesült államok moszkvai nagykövetségéhez. ebben tiltakozását fejezi ki a szovjet állampolgárságu polovcsak-családdal szemben folytatódó önkényes eljárás miatt.

a jegyzék megállapítja, annak ellenére, hogy a polovcsak-család egyértelműen és határozottan leszögezte: kiskorú gyermekeivel együtt vissza kíván térni hazájába, az amerikai hatóságok továbbra is

Fi

megakadályozzák hazautazásukat. a polovcsak-házaspár két gyermeke már több, mint hat hónapja az amerikai hatóságok felügyelete alatt van, és ennek következtében a család nem tud érvényt szerezni ama akaratának és jogának, hogy visszatérjen hazájába. az amerikai hatóságok durván és cinikus módon semmibe veszik a szovjet állampolgárok méltóságát és gyermekeik neveléséhez való jogukat.

a külügyminisztériumi jegyzék ezután hangsúlyozza: semmiféle, a polovcsak-házaspár körül csapott komédia nem leplezheti azt a szégyenletes tényt, hogy az egyesült államokban a hivatalos hatóságok közvetlen részvételével törvénytelen és kegyetlen akciókat hajtanak végre a család szétválasztására és a szovjetunióba való visszatérésük megakadályozására.

a szovjetunió külügyminisztériuma, ismételten tiltakozva a családnak az egyesült államokban történő erőszakos visszatartása miatt, nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a polovcsak-házaspárnak és gyermekeiknek meg kell adni a lehetőséget a hazájukba való haladéktalan és akadálymentes visszatérésre.

te ai
17.48 190281 1577

.-.-.-

.-.-

sk0063 4 230 mtik1064

kozmosz-1247

moszkva, 1981. február 19. /taszsz/ - „kozmosz-1247”, jelzéssel csütörtökön a szovjetunióban újabb mesterséges holdat állítottak föld körüli pályára a világűr további kutatása céljából.

a szputnyik kezdeti keringési ideje 11 óra 49 perc, a föld felszínétől való legnagyobb eltávolodása 39.540, legkisebb eltávolodása 613 kilométer. pályájának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 62,8 fok.

te ai
17.59 190281 0443

R

.-.-

sk0064 4 230 mtik1065

marjai-jaruzelski

varsó, 1981. február 19. /mti/ - csütörtökön marjai józsefet fogadta wojciech jaruzelski hadsereg tábornok, lengyel miniszterelnök. a találkozón, amelyen jelen volt mieczyslaw jagielski és andrzej jedynak miniszterelnök-helyettes is, eszmecsere folytattak a kétoldalu kapcsolatokat érintő kérdésekről.

kn/im ai
18.01 190281 0349

.-.-

sk0065 4 230 mtik2001

csád - diplomácia

algir, accra, douala, 1981. február 19. /afp/tanjung/upi/- csád mindaddig igényt tart a libiai katonai jelenlétre az ország területén, amíg afrikán kívüli erők állomásoznak határaink közelében - jelentette ki csütörtökön egy algériai lapnak adott nyilatkozatában acyl ahmat csádi külügyminiszter /nyilvánvaló utalással a környező államokban tartózkodó francia csapatokra. államminiszter

az el moudjahid algiri napilapban megjelent nyilatkozatában a miniszter hangoztatta, hogy a libia és csád közötti kapcsolatok tartalmáról és formájáról téves nézetek terjedtek el. leszögezte, hogy a két ország „politikai egyesüléséről soha sem volt szó”, a miniszter szerint a két ország szoros együttműködésének ellenzői tudatosan terjesztették „az egyesülés szándékáról”, szóló értesítéseket, hogy ezzel csád és különösen libia ellen hangolhassák az afrikai államok egy részét. hangsúlyozta, hogy az „egyesülés szón csupán a két ország közötti kapcsolatok elmélyítése értendő”,

acyl ahmat a libiai csapatok csádi jelenlétét azzal magyarázta, hogy a többi afrikai államnak nem sikerült létrehoznia olyan semleges katonai erőt, amely képes lett volna a polgárháborút lezáró fegyverszünet ellenőrzésére.

libia már javasolta, hogy visszavonja csapatait csádból. a ndjamenai kormány azonban kérte, hogy maradjanak továbbra is a libiai katonák, mivel az ország biztonságát még mindig külső veszély fenyegeti - szögezte le a miniszter.

R

a csádi helyzettel kapcsolatos diplomáciai esemény, hogy ali abdesszalam triki libiai külügyi titkár /lényegében külügyminiszter/ csütörtökön lagosba érkezett. nigéria azokhoz az afrikai országokhoz tartozik, amelyek ellenzik libia csádnak nyújtott katonai segítségét. a libiai külügyminiszter - a jelek szerint - megpróbálja meggyőzni a nigériai vezetőket arról, hogy hamisak a tripoli „terjeszkedő politikájáról”, terjesztett állítások.

ku ml bj

18.14 190281 1920

-. -

sk0066 4 230 mtik2002

közel-keleti hírek

amman, 1981. február 19. /afp/ - huszain hamami, jordánia damaszkuszi nagykövete / visszatevő állomáshelyére. az afp szerint ez arra mutat, hogy hafez asszad szíriai elnök és egy magasrangú jordániai küldöttség keddi tárgyalásai nyomán enyhült a két ország között a feszültség. /hamarosan

dzsidda /ap/upi/ - john west, az egyesült államok szaud-arábiai nagykövete szerdán dzsiddában tartott sajtóértekezletén visszautasította azokat az izraeli bírálatokat, amelyek szót emeltek 62 darab f-15-ös amerikai harci repülőgépet szaud-arábiának történő eladása ellen. nincs az a harmadik ország, amelynek joga volna ebbe az ügybe beavatkozni - mondotta. hozzáfűzte, hogy szerinte washington számára előnyösebb lenne, ha kevésbé hallgatna izraelra és barátaira, mint már beszámoltunk róla, washington még nem döntött véglegesen, hogy eladja-e a gépeket szaud-arábiának.

a nagykövet, aki egyébként csak március elsejéig marad posztján, egyszer már feltűnést keltett azzal a nyilatkozatával, hogy az egyesült államoknak el kellene ismernie a pfsz-t és föl kellene vennie vele a kapcsolatokat. ellenkező esetben, - tette hozzá - gyengül az egyesült államok képessége, hogy a térségben szembenézzen a „kommunista veszéllyel”,.

beirut /reuter/ - csütörtökön beiruttól keletre ismeretlen merénylők megsebesítették makszimosz hakim patriarchát, a közel-keleti görög-katolikus egyház fejét - közölték hivatalos libanoni forrásból.

kf ml bj

18.27 190281 1475

F

-. -

sk0067 4 230 mtik1066

borbándi jános

phnom penh, 1981. február 19. /mti/ - phnom penhbe érkezett a borbándi jános miniszterelnökhelyettes vezette magyar kormányküldöttség. a delegációt a zászlódiszba öltözött repülőtéren chea sim, a kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontja kb alelnöke, belügyminiszter fogadta. jelen volt almási alfréd phnom-penh-i magyar nagykövet is. a megérkezés után a magyar delegáció megkoszoruzta a függetlenségi emlékművet. délután chea sim és borbándi jános vezetésével megkezdődtek a hivatalos tárgyalások a chamcar moon kormánypalotában. este chea sim vacsorát adott a magyar küldöttség tiszteletére.

zi/fe bj

18.32 190281 0645

sk0068 4 230 mtik2003

bányászsztrájk-fejlemények

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 19. /mti/ - a brit bányászszakszervezet végrehajtó bizottsága felhívta tagságát, hogy ha elhárult a bányák a bezárásának veszélye, vegyék fel a munkát. az ország számos bányavidékén azonban folytatódik a sztrájk. a bányászvezetők hangoztatták: a kormánynak konkrét kötelező ígéretet kell tennie bányáik jövőjének biztosítására és korlátoznia kell a szénbehozatait. a sztrájknak csak ezután lesz vége. a bányászok bizalmatlanok, és tartanak tőle, hogy a kormány csak időt akar nyerni.

„a vashölgy papirhölgynek bizonyult - mondotta a kenti bányászok vezetője, utalva margaret thatcher kormányfőre - de ravasz emberekkel van dolgunk és a kenti bányászok egyelőre még bizalmatlanok.,, mick mcgahey, a skót bányászok kommunista vezére szintén hangoztatta, hogy még nem elégedett, mert egyetlen konkrét problémában sem született megállapodás. a walesi bányászok sem veszik fel addig a munkát, amíg nem tisztázódik, hogy minden fenyegetett bánya megmenekül a bezárástól.

F

a munkáspárt balszárnyán üdvözölték a kormány vereségét. a munkáspárt parlamenti vezérkara azonban nem akar politikai sztrájkot kezdeményezni, és ha örül is a bányászok győzelmének, távol áll tőle a gondolat, hogy parlamenten kívüli erővel vagy nyomással próbálja megbuktatni a konzervatív kormányt.

nagy-britannia kommunista pártjának politikai bizottsága néhány órával a kormány meghátrálása előtt kiadott nyilatkozatában a bányászok támogatására hívta fel a munkásmozgalmat. „a bányászok fellépése helyes válasz volt az országos széntanács botrányos terveire. be kell vezetni az importkorlátozást és bányákat csak akkor lehet bezárni, ha a bányászok is úgy ítélik meg, hogy a széntartalékok már kimerültek. felhívjuk a kommunistákat és minden iparág dolgozóit, hogy minden lehető módon támogassa a bányászokat, - hangoztatta a nyilatkozat.

lb/fe fg bj

18.39 190281 1958

-. -

sk0069 4 230 mtik2004

usa - ensz /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 19. /mti/ - az amerikai külpolitika soronlevő célpontja az egyesült nemzetek szervezete - állapítják meg washingtoni sajtóköri körben, miután a külügyminisztérium szerdán william dyess szóvivő útján lényegében megfenyegette a világszervezetet: ha az el nem kötelezett országok fellépnek izrael ellen, washington felülvizsgálja tevékenységét az ensz-ben.

bár haig külügyminiszter néhány nappal korábban kénytelen volt hivatalosan bocsánatot kérni waldheim ensz-főtítkártól a személyét ért támadások miatt, a támadások most már szélesebb fronton folytatódnak. waldheimet az amerikai sajtóban azzal vádolták, hogy nem hajtotta végre az iráni tuszválság megoldásával kapcsolatban carterrel létrejött megegyezést és ezzel a tuszválság elhúzódásának okozója volt.

a washington post csütörtöki száma arról közölt cikket, hogy a reagan-kormány új politikára készül az ensz-ben is. ennek lényege: „barátaink, valamint saját értékeit és érdekeit a gyakorlatban fogja védelmezni,„. valójában, mint a cikkből kitűnik, arról van szó, hogy a republikánus kormányzat a carter-féle „körültekintő,„ de inkább

R

bizonytalankodó politika teljes elvetésére, izrael és más amerika-barát rendszerek érdekeinek feltétel nélküli védelmére szánja el magát.

a cikkíró mindenekelőtt nyíltan kiáll a chilei pinochet-rendszer mellett. nem törődve a történelmi tényekkel, a jelenlegi rendszer „érdemül,„ tudja be, hogy „megállította salvador allendét egy marxista amerika-ellenes diktatura konszolidálásában,„.

„az egyesült államok végre átállt a másik oldalra az ensz-ben,„ - írja a lap reagan-barát kommentátora az új amerikai álláspontra utalva. felrója a carter-kormányzatnak, hogy az ensz-el együttműködve „törvényen kívüli államot csinált,„ izraelből, s megszállt területnek minősítette „izrael fővárosát, jeruzsálemet,„ /folyt./

br/fe fg bj

18.59 190281 1955

-. -

sk0070 4 230 mtik2005

usa - ensz /2.rész/

a washington post cikkírója beismeri, hogy a külügyminisztériumban továbbra is vannak olyan diplomaták, akik ellenzik, hogy sértő hangnemet használjanak amerika ellenfeleivel szemben a nemzetközi fórumokon is. arra figyelmezteti őket, hogy a reagan-kormány hatalomrajutásával „fordult a világ,„.

br/fe fg bj

19.05 190281 0350

F

-. -

sk0071 4 230 mtik2006

husák - kania - cskp

prága, 1981. február 19. /mti/ - csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának elnöksége csütörtöki ülésén megvitatta és jóváhagyta annak a baráti munkatalálkozónak az eredményeit, amelyet vasárnap prágában tartott gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák köztársasági elnök stanislaw kaniával, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkárával.

mint az ülésről kiadott közlemény elmondja, hogy a testület nagyra értékelte a találkozó jelentőségét.

a cskp kb elnöksége kifejezte meggyőződését, hogy a cskp és a lemp, valamint csehszlovákia és lengyelország közötti együttműködésnek a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus alapján történő további fejlesztése, a szovjetunióval és a szocialista közösség többi országával való barátság és szövetség s a varsói szerződés és a kgst keretében kifejtett együttműködés erősítése a csehszlovák és a lengyel nép javát szolgálja, hozzájárul a szocialista országok közössége egységének és összeforrottságának elmélyítéséhez, a békéért és enyhülésért vívott harcukhoz - hangzik a prágai közlemény.

sn/im ai bj

19.16 190281 1152

--

sk0072 4 230 mtik2007

reagan - kongresszus /1.rész/

washington, 1981. február 19. /mti/ - ronald reagan szerdán előterjesztett költségvetés- és adócsökkentési terve az amerikai politikában egy már klasszikusnak tekinthető belháború kezdetét jelzi. a vita arról folyik majd, hogy kinek, mennyit juttasson az állam a közös javakból, - írja david s. broder a washington post csütörtöki számában.

az ismert amerikai hirmagyarító szavait igazolják a reagan-beszéd kongresszusi fogadtatásáról szóló első jelentések: a demokraták, akik jelenleg többségben vannak a képviselőházban, de kisebbségben a szenátusban, egyes érzelmeikkel fogadták reagan csomagtervét. az üzleti élet képviselői viszont örömmel nyugtázták a gazdasági tervben kifejeződő nagytőke-párti politikát.

F

edward kennedy szenátor első nyilatkozatában elvben támogatta a nagyarányú adócsökkentést, de a reagan-féle tervezet részrehajló voltát bírálva leszögezte: nem hajlandó áldását adni egy olyan programra, amely „egy egész nemzedék szociális vívmányait akarja néhány hét alatt semmissé tenni,,.

robert byrd szenátor, a szenátus demokrata kisebbségének vezetője az nbc televízió kérdésére válaszolva csütörtökön azt mondta, hogy a szenátusi demokraták előreláthatólag támogatni fogják reagan költségvetés-csökkentési javaslatait, de elvetik a tíz százalékos adócsökkentés tervét, mivel megvalósulása-szerintük az infláció fokozódását, nem pedig csökkenését idézné elő. /folyt./

br fg bj

19.19 190281 1464

--

sk0073 4 230 mtik2008

reagan - kongresszus /2.rész/

a republikánus törvényhozók lelkesen ünnepelték a reagan-tervet, s franklin roosevelt híres „new deal,,-jéhez hasonlították jelentőségét. howard baker, a republikánus szenátusi többség vezetője kijelentette: kulcsfontosságúnak tekinti, hogy a tervezetet „egy csomagban,, vitassák meg, ellenkező esetben „komoly bajok,, lehetnek. elismerte, hogy az adócsökkentés végrehajtása a várható kongresszusi ellenállás miatt a jövő évig is elhúzódhat.

az amerikai kereskedelmi kamara viszont már szerda este támogatásáról biztosította a kormányt és nem tiltotta azt sem, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel nyomást gyakorol majd a törvényhozókra a csomagterv elfogadtatása érdekében. hasonlóan foglalt állást az amerikai iparosok szövetsége nevű szervezet is.

reagan közvetlen munkatársai a televíziós állomások felhasználásával nagyszabású sajtókampányt indítottak a „csomagterv védelmére,, de a harris intézet első közvéleménykutatásának eredménye azt mutatta, hogy a megkérdezettek 72 százaléka ellenzi a költségvetés és az adók egyidejű csökkentését.

F

Kül

- 58 -

1981.02.19.

reagan elnök az afc-cio vezetőinek bírálataira válaszolva kifejtette, „optimista”, tervének elfogadását illetően, azt azonban elismerte, hogy a kormánynak kemény csatára kell felkészülnie.

br fg bj

19.20 190281 1323

sk0074 4 230 mtik2009

szerkesztőségek tájékoztatására!

tuszkok kurdisztánban

beirut, 1981. február 19. /ap/afp/ - iraki kurd gerillák kilenc külföldit tartanak fogságban észak-irakban - közölte az egyesített kurdisztán szocialista pártja nevű tömörülés a libanoni an-nahar című lap csütörtöki számában.

az újsághoz eljuttatott, géppel írott közlemény szerint a kilenc külföldit - négy indiai, három libanoni és egy-egy angol személyt - az iráni-iraki határ mentén tartják fogva, sulaimaniya város közelében, ez a bagdadtól mintegy 270 kilométerre északra fekvő város kurdisztán tartomány központja.

a vidéken élő kurdok 1975-ben autonómiát kaptak a bagdadi kormánytól. ez véget vetett a meg-megújuló kurd felkeléseknek. az egyesített kurdisztán szocialista pártja a közleményben visszautasítja az autonómia mostani formáját, követelve, hogy bagdad „hagyjon fel a kurd kivándorlás és az arabosítás erőltetésével...”. ezzel régi vádakát újít fel, amelyek szerint az iraki kormány bátorítja a kurdok elköltözését az olajban gazdag kirkuk tartományból, és arab családokat telepít oda, hogy a gazdaságilag fontos térségben többségbe kerüljenek az arabok.

az arabok és az iraki kurdok egyaránt mohamedánok, de a két nép közt jelentős különbségek vannak. irak 13 milliós lakosságának többsége arab, az észak-keleten fekvő sulaimaniya, kirkuk és erbil tartományokban viszont a kurdok vannak többségben. az iraki kurdok számáról ellenmondó adatok vannak. kurd források szerint 3 millióan élnek irakban, a kormány szerint alig másfél millióian.

Fi

kül

- 59 -

1981.02.19.

sulaimaniya térsége, ahol a foglyokat őrzik, az iraki-iráni háború egy korábbi szakaszában súlyos tűzérési párbajok színhelye volt.

ta mt bj

19.24 190281 1747

sk0075 4 230 mtik2010

eagleburger - london

london, 1981. február 19. /upi/afp/ - Lawrence eagleburger amerikai külügyi államtitkár csütörtökön londonban, európai körútjának utolsó állomásán 45 perces megbeszélést folytatott a Ian Gilmour brit külügyminiszter-helyettesével. Lord Carrington nemigen folytathatott érdemi tárgyalásokat. a brit külügyminisztérium szűkszavú közleménye szerint a „jelentéges salvadori helyzet, valamint annak valószínű jövőbeni alakulása, került terítékre. az amerikai küldött átadta Ian Gilmournak Alexander Haig amerikai külügyminiszter levelét. az amerikai politikus londonban is arra törekedett, hogy lebeszélje a közös piacot a salvadornak nyújtandó segélyről, mondván: az a gerillák kezébe kerül.

sm fg bj

19.27 190281 0804

sk0076 4 230 mtik2011

spanyol-kormány

madrid, 1981. február 19. /mti/ - a spanyol képviselőházban a kormánynyilatkozatról folyó vitában elsőként felszóltak, Alejandro Rojas Marcos, az andalúz szocialista párt és Luis Solchaga, a spanyol szocialista munkáspárt baszk képviselőcsoportjának vezetője, élesen bírálták Leopoldo Calvo Sotelo kijelölt miniszterelnöknek a tervezett nato-belépésről elhangzott kijelentéseit.

Fi

rojas marcos emlékeztette a miniszterelnökjelöltet: elődjének ígérete szerint a nato-belépésről csak minősített többséggel, azaz a képviselők kétharmadának egyetértésével fognak dönteni a parlamentben. Luis solchaga pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy spanyolország belépése a nato-ba felborítja a jelenleg Európában fennálló katonai erőegyensúlyt. a baszk szocialista vezető egyben reakciónak minősítette a kijelölt miniszterelnök által meghirdetett gazdaságpolitikát, mert az - mint mondotta - egyebek között kizárólag a dolgozóktól követel áldozatokat a munkanélküliség leküzdésére, a vállalkozóknak viszont olcsóbb munkabért, a szociális terhek csökkentését, adómoratóriumot ígér.

leh/fe fg

20.15 190281 1121

-.-

sk0077 4 230 mtik2012

rövid hírek

mojszov-napolitano

belgrád, 1981. február 19. /mti/ - lazár mojszov, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága elnökségének elnöke csütörtökön fogadta az olasz kommunista párt küldöttségét, amely giorgio napolitano, a párt vezetősége és titkársága tagjának vezetésével tartózkodik belgrádban. mojszov ismertette a jksz-nek az ország gazdasági stabilizációs politikája megvalósítása érdekében kifejtett tevékenységét, napolitano pedig beszámolt az olasz belpolitikai helyzetről. mindkét fél megerősítette készségét a jksz és az okp együttműködésének további erősítésére. giorgio napolitano csütörtökön megbeszélést folytatott milos minicssel, a jksz kb elnöksége tagjával is.

waldheim-görög külügyminiszter

athén, 1981. február 19. /dpa/ - kurt waldheim ensz-főtítkár indiából visszaérkezve csütörtökön rövid időre megállt athénban. találkozott konsztantin micotakisz görög külügyminiszterrel és véleménycserét folytatott vele a ciprussal, valamint a görögország és törökország közötti, az égei-tenger térségével kapcsolatban keletkezett feszültség kérdéseiről.

F

ecosoc

bécs, 1981. február 19. /taszsz/ - bécsben csütörtökön véget ért az ensz gazdasági és szociális tanácsa /ecosoc/ szociális bizottságának 27. ülészsaka. a bizottságban képviselt 32 állam képviselői áttekintették a világban végbenemő társadalmi-gazdasági fejlődés irányait, valamint a 80 -as évekre kidolgozott nemzetközi fejlesztési stratégia megvalósításával összefüggő kérdéseket.

unesco

párizs, 1981. február 19. /taszsz/ - a tájékoztatás kérdéseivel foglalkozó konzultatív találkozó kezdődött párizsban, az unesco székhelyén. a háromnapos tanácskozáson több, mint 50 nemzetközi kormányközi és nem kormány szervezet, többek között a nemzetközi munkaügyi szervezet, az egészségügyi világszervezet és a nemzetközi újságírószervezet képviselői megvitatják az unesco-nak az 1981-84 közötti időszakra szóló tájékoztatási programja megvalósításában való együttműködés lehetőségeit.

már te ai

20.32 190281 2040

-.-

sk0078 4 230 mtik2013

jagielski - szovjet hitel /1.rész/

varsó, 1981. február 19. /mti/ - a szovjetunió további több, mint egy milliárd dolláros pénzhitelt nyújt lengyelországnak, ezen kívül 200 millió dollár értékben árukat és nyersanyagokat szállít hosszulejáratu, tízéves hitelle.

ezt mieczyslaw jagielski, a lengyel miniszterelnök első helyettese közölte abban az interjúban, amelyet a pap hírügynökségnek adott a két ország gazdasági együttműködéséről. mint elmondta, ez a segítség azon a 670 millió dollár értékű pénz- és áruhitelen felül értendő, amelyet az ország a tavalyi/utolsó hónapjaiban már megkapott. emlékeztetett arra, hogy a szovjetunió - jóllehet saját gabonatermése sem volt kimagasló-, tavaly mégis 500 ezer tonna gabonát szállított lengyelországnak. ehhez járult még nagy mennyiségű más élelmiszer, így például hal, halkonzerv, napraforgóolaj, méz, tea szállítása. szovjet részről módot adtak arra is, hogy az ország pótlólagosan vásároljon különféle nyers- és alapanyagokat.

F

Lév

jagielski elmondta: decemberi, moszkvai látogatása alkalmával javaslatot tett arra, hogy a szovjetunió vegyen részt az olyan lengyel ipari objektumok befejezésében, amelyeknek az építését a korlátozott beruházási lehetőségek miatt félbe kellett hagyni. mint hangoztatta, mindkét részről intenzíven dolgoznak az előkészítő munkacsoportok a gazdasági együttműködés és a kereskedelmi csere konkrét irányainak kidolgozásán, és „arra számíthatunk, hogy konkrét megállapodások jönnék létre 1981-re és az azt követő évekre,,.

a továbbiakban a miniszterelnök-helyettes a lengyel energiaigények kielégítésében játszott szovjet szerepet méltatta, de rámutatott, hogy az import önmagában nem lehet távlati megoldás: lengyelországnak - más kgst-országokhoz hasonlóan - erősen ki kell vennie részét a szovjet energiabázis fejlesztéséből. /folyt./

ae ai bj

20.36 190281 1856

-.-

sk0079 4 230 mtik2014

jagielski - szovjet hitel /2.rész/

végezetül rámutatott: „a szovjetunióval megvalósuló együttműködés fontos tényezője annak a küzdelemnek, amely a lengyelországi nehézségek felszámolásáért, az élet stabilizálásáért vívunk. e két utóbbi ugyanakkor előfeltétele a szocialista megújulás és demokratizálás folyamata sikerének, a szocialista társadalmi viszonyok megszilárdításának és ama hit újraéledésének, hogy a szuverén lengyelország előtt fényes jövő áll.,,

ae/jp ai bj

20.39 190281 0495

R

-.-

sk0080 4 230 mtik2015

rövid hírek

brezsnyev- khomeini

moszkva, 1981. február 19. /taszsz/ - leonyid brezsnyev, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke üdvözlő táviratot küldött khomeini ajatollah iráni vallási és politikai vezetőnek irán nemzeti ünnepe, a forradalom napja alkalmából. válaszában khomeini állást foglalt a világ népei között a függetlenségen és kölcsönös megbecsülésen alapuló baráti kapcsolatok kiépítése mellett.

genscher rómban

róma, 1981. február 19. /ap/ - hans- dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter csütörtökön rövid látogatásra rómba érkezett és megbeszélést folytatott emilió colombo olasz külügyminiszterrel pakisztáni és egyiptomi látogatásának eredményeiről. colombo tájékoztatta őt legutóbbi amerikai tárgyalásairól.

kapmann

bonn, 1981. február 19. /taszsz/adn/ - csütörtökön dortmundban megkezdődött wilhelm-karl kapmann náci háborus bűnös pere, kapmann a háboru idején a fasiszta megszállók egyik vezetője volt ukrájnában. többek között azzal vádolják, hogy 1943-ban szrebnoje községben 650 embert, köztük asszonyokat és gyermekeket, egy iskolába terejtett, majd rájuk gyújtatta az épületet. kapmann ellen már kétszer folyt eljárás, de „bizonyítékok hiányában,, mindkét alkalommal felmentették.

olasz pilótasztrájk

róma, 1981. február 19. /ap/ - csütörtökön négyórás sztrájkba léptek a pilóták és a légiirányítók rómban, tiltakozva a kormány gazdaságpolitikája ellen. a sztrájkot a három legnagyobb olasz szakszervezet kezdeményezte.

görög kp

athén, 1981. február 19. /taszsz/ - csütörtökön athénban ülésezett a görög kommunista párt központi bizottságának plénuma. a plénum felhívással fordult az ország haladó erőihez: a közelgő parlamenti választásokon olyan kormány megalakítására szavazzanak, amely képes az ország demokratikus átalakítására.

R

zsebtévé

London, 1981. február 19. /afp/ - zsebtévét hoznak forgalomba jövőre Angliában. képernyőjének szélessége 10 centiméter, magassága 5 centiméter lesz, az egész készülék pedig mindössze 2 centiméter „vastag,,. brit feltalálója szerint az 50 fontsterlingbe kerülő készülék képminősége olyan lesz mint a nagy készüléké.

sm fg bj

21.08 190281 2208

--

SK0081 4 230 mtik2016

rövid hírek

axen - almeyda

Berlin, 1981. február 19. /adn/ - csütörtökön Hermann Axen, az NSZEP KB politikai bizottságának tagja, a KB titkára párti hangú megbeszélésen fogadta Clodomiro Almeydát, a chilei szocialista párt főtitkárát, aki tájékoztatást adott a chilei népnek a Pinochet-diktatúra ellen vívott antifasiszta harcáról.

poncet - lenihan

Párizs, 1981. február 19. /dpa/ - európai témájú kérdésekről, köztük elsősorban a közös piac agrárpolitikájának jövőjéről folytatott csütörtökön eszmecsere Párizsban Jean-François Poncet francia és Brian Lenihan ír külügyminiszter. az ír diplomácia vezetője nyugat-európai körúton van, pénteken Bomba utazik tovább.

szahara

Algír, 1981. február 19. /adn/ - záróközlemény elfogadásával ért véget csütörtökön az algériai fővárosban hat szaharai állam/mali, mauritánia, líbia, niger, csád és algéria/ külügyminisztereinek értekezlete. a közlemény megerősíti, hogy a résztvevő országok továbbra is minden szükséges intézkedést megtesznek az 1980. márciusában Bamakóban aláírt, a szaharai államok együttműködését szorgalmazó program megvalósításáért.

tower bomban

Bomb, 1981. február 19. /upi/ - John Tower szenátor, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnöke csütörtökön Bomba érkezett. a szenátor pénteken találkozik Schmidt kancellárral és Genscher külügyminiszterrel, majd a hétvégén részt vesz azon a müncheni értekezleten, amelyen katonapolitikai kérdések szerepelnek.

dl ai bj

21.11 190281 1504

--

SK0082 4 230 mtik2017

két hír latin-amerikából

Lima, 1981. február 19. /efe/ - Javier Alva Orlandini perui megszakításával fenyegette Ecuadorot, amennyiben az „továbbra is nyíltan ellenséges álláspontot foglal el,, Peruval szemben. a politikus azzal vádolta a Quitói kormányt, hogy Ecuadorban élő peruiakkal szemben hátrányos megkülönböztetéseket alkalmaz.

Köztársasági alelnök Managua, 1981. február 19. /upi/ - a Lanica nicaraguai repülőtérsaság biztonsági okokból felfüggesztette salvadori járatát. Salvadorban az utóbbi időben a hadsereg és a biztonsági szolgálat ügynökei több nicaraguait elraboltak, vagy meggyilkoltak. a járatokat csak a nicaraguai pilóták és a repülőszemélyzet életének veszélyeztetésével lehetne továbbra is fenntartani - jelentette ki Moises Hassan nicaraguai kormány tagja.

ta fg bj

21.12 190281 0858

R

--

sk0083 4 800 mtik2018

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0032-ig
budapest, 1981. február 19. /mti/

- sk0001 várható
sk0002 reagan - kongresszusi beszéd /1. rész/
sk0003 reagan - kongresszusi beszéd /2. rész/
sk0004 reagan - kongresszusi beszéd /3. rész/
sk0005 reagan - kongresszusi beszéd /4. rész/
sk0006 szovjetunió - afganisztán
sk0007 talajvizsgálat talajminta nélkül
sk0008 japán - katonai bázisok /1. rész/
sk0009 japán - katonai bázisok /2. rész/
sk0010 napszél és magnetoszféra
sk0011 egyesült államok - irán
sk0012 jesus faria - sajtókonferencia moszkvában
sk0013 afganisztán - nőmozgalom /1. rész/
sk0014 afganisztán - nőmozgalom /2. rész/
sk0015 rövid hírek:
lagos: carrington
peking: kínai turizmus
moszkva: kardiológiai központ
boston: dohányzás-szívinfarktus-vérvizsgálat
- sk0016 sakaa-interju /1. rész/
sk0017 sakaa-interju /2. rész/
sk0018 brit bányászok /1. rész/
sk0019 brit bányászok /2. rész/
sk0020 reagan - visszhang
sk0021 kurtág-mű londonban
sk0022 ii. jános páp
sk0023 usa - indiai-óceán
sk0024 rafi - interju /1. rész/
sk0025 rafi - interju /2. rész/
sk0026 rafi - interju /3. rész/
sk0027 usa - salvador
sk0028 megállapodás rzeszowban
sk0029 földrengés a bajkál-tónál
sk0030 a the daily telegraph a magyar filmhétről
sk0031 szkp-kongresszus - külgazdaság /1.rész/
sk0032 szkp-kongresszus - külgazdaság /2.rész/

fe bj

21.46 190281 1585

F

-.-

sk0084 4 800 mtik2019

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0033-sk0061-ig

- sk0033 rövid hírek
islamabad: diákok
algir: külügyminiszterek
sk0034 szkp-kongresszus - küldöttek
sk0035 satalov - az űrhajózás távlatai /1.rész/
sk0036 satalov - az űrhajózás távlatai /2.rész/
sk0037 nszk-atomfegyverek /1.rész/
sk0038 nszk-atomfegyverek /2.rész/
sk0039 nszk - közel-kelet /1.rész/
sk0040 nszk - közel-kelet /2.rész/
sk0041 olaszország - usa
sk0042 nyugat-berlini filmfesztivál
sk0043 spanyol kormánynyilatkozat - visszhang /1.rész/
sk0044 spanyol kormánynyilatkozat - visszhang /2.rész/
sk0045 embargó 19 óráig!
„mindennél drágább,, - bemutató
haderőcsökkentés
sk0046 két hír ausztriából
sk0047 bécs: bartók-szeminárium
bécs: szenzációs régészeti lelet
sk0048 irán-irak
sk0049 rövid hírek
koppenhága: czyrek dániában
london: kokaincsempészek leleplezése
liszabon: kolera mozambikban
new york: autóbusz-szerencsétlenség
sk0050 pentagon /1.rész/
sk0051 pentagon /2.rész/
sk0052 rendőrtiszt
sk0053 tucson - titán - 2
sk0054 kolumbiai kp - sajtókonferencia moszkvában
sk0055 magyar - lengyel tárgyalások
sk0056 perzsa-öböl - washington star
sk0057 szerk. figy!
jav. ks0049 mtik1038 sz. hirhez
sk0058 kekkonen-interju - apn /1.rész/
sk0059 kekkonen-interju /2.rész/
sk0060 reagan - külföldi visszhang /1.rész/
sk0061 reagan - külföldi visszhang /2.rész/

fe bj

21.47 190281 1574

F

-.-

sk0085 4 800 mtik2020

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0062-sk0081-ig

sk0062 szovjet külügyminisztériumi jegyzék
 sk0063 kozmosz-1247
 sk0064 marjai-jaruzelski
 sk0065 csád - diplomácia
 sk0066 közel-keleti hírek
 sk0067 borbándi jános
 sk0068 bányászstrájk - fejlemények
 sk0069 usa - ensz /1.rész/
 sk0070 usa - ensz /2.rész/
 sk0071 husák-kania-cskp
 sk0072 reagan - kongresszus /1.rész/
 sk0073 reagan - kongresszus /2.rész/
 sk0074 szerkesztőségek tájékoztatására!
 tuszok kurdisztánban
 sk0075 eagleburger - london
 sk0076 spanyol kormány
 sk0077 rövid hírek
 belgrád: mojszov-napolitano
 athén: waldheim-görög külügyminiszter
 bécs: ecosoc
 párizs: unesco

sk0078 jagielski - szovjet hitel /1.rész/
 sk0079 jagielski - szovjet hitel /2.rész/
 sk0080 rövid hírek
 moszkva: brezsnyev-khomeini
 róma: genscher rómaiban
 bonn: kapmann
 róma: olasz pilótasztrájk
 athén: görög kp
 london: zsebtévé
 sk0081 rövid hírek
 berlin: axen - almeida
 párizs: poncet - lenihan
 alger: szahara
 bonn: tower bomban

fe bj

21.49 190281 1207

Fi

-.-

sk0086 4 800 mtik2021

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0082-sk0086-ig

sk0082 két hír latin-amerikából
 sk0083 tartalomjegyzék 1.
 sk0084 tartalomjegyzék 2.
 sk0085 tartalomjegyzék 3.
 sk0086 tartalomjegyzék 4.
 fe bj

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 barabás miklós
 bochkor jeno

- v é g e -

21.52 190281 0469

Fi

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. február 20.   kül.   p é n t e k
-----

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 20. /mti/

teherán: olof palme folytatja közvetítési kísérletét

bonn: az usa-szenátus hadügyi bizottsága elnökének tárgyalásai

bonn: ^aregan különmegbizottja salvador ügyéről tárgyal

madrid: a sotelo-kormány programjának vitája

phnom penh: borbándi jános minisztere lnök-helyettes látogatása

koppenhága: a lengyel külügyminiszter tárgyalásai

sg ng

06.16   200281 0422

Nuv   g.
